

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет сходознавства

Кафедра китайської філології

Кваліфікаційна робота з філології на тему:

**ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ-ЯНЮЙ В
ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ**

Студентки групи МПкит 52-20
факультету сходознавства
денної форми навчання
з освітньо-професійної програми
Галузевий переклад: китайська мова,
англійська мова
Спеціальності 035 Філологія
Білоус Анастасії Ігорівни
Науковий керівник:
канд. філол. наук, Тімкова Т.М.

Допущена до захисту

« ___ » _____ 2021 року

Завідувач кафедри

(підпис) Любимова Ю. С.
(ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2021

Зміст

ВСТУП.....	3
Розділ 1. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ В РАМКАХ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	7
1.1 Загальні теоретичні дослідження публіцистичного дискурсу.....	8
1.2 Публіцистика як сфера вживання фразеологічних одиниць.....	17
1.3 Характеристика основних типів фразеологічних одиниць.....	23
Висновки до розділу 1.....	34
Розділ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ-ЯНЮЙ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	36
2.1 Методика аналізу функціонування фразеологізмів яньюй в сучасному публіцистичному дискурсі китайської мови.....	38
2.2 Визначення ролі та особливостей фразеологізмів яньюй в китайській мові.....	39
2.3 Різниця фразеологізмів яньюй від приказок, ідіоматичних виразів та недомовок іносказань.....	39
Висновки до розділу 2.....	49
Розділ 3. ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ-ЯНЮЙ В СУЧАСНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	52
3.1 Семантичний аналіз фразеологізмів-яньюй в сучасному публіцистичному дискурсі китайської мови.....	52
3.2 Прагматичні функції фразеологізмів-яньюй в сучасній китайській публіцистиці.....	54
Висновки до розділу 3.....	69
ВИСНОВКИ.....	71
Списки використаних джерел.....	73
Резюме.....	77

ВСТУП

Мова – головний інструмент для пізнання навколишнього світу. В усіх країнах мова та культура дуже тісно переплітаються. Мова пов'язана з усіма аспектами людського життя в суспільстві, а розуміння навколишньої культури відіграє важливу роль у вивченні мови. Фразеологія є невід'ємною частиною китайської мови, в ній зосереджені народні звичаї, життєвий побут та світогляд народу. Значимість фразеології проявляється в її здатності накопичувати багатовіковий досвід пізнання світу і передавати цей досвід не тільки новим поколінням однієї лінгвокультурної спільноти, а й представникам інших культур, що в певній мірі дає можливість розширити перспективи їх сприйняття дійсності. Китай – країна з багатотисячолітньою історією, а китайська мова вважається однією з найдревніших та найзагадковіших. Фразеологія китайської мови – це спадщина минулого, де чітко простежується національно-культурний компонент. Саме знання та вміння влучно використовувати фразеологізми залишається показником освіченості в Китаї вже десятки століть.

Публіцистичний стиль характеризується здатністю впливати на широкі маси людей через засоби масової інформації. Функціональні характеристики публіцистичного стилю зумовлюють її емоційно-оцінну ступінь насиченості, де фразеологічним одиницям надається одна із пріоритетних ролей для створення необхідної емотивності. Тема вживання фразеологізмів в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови є дуже актуальною на сьогодні, так як засоби масової інформації мають безпосередній вплив на формування людської ментальності.

Актуальність теми наукової праці полягає в визначенні ролі вживання фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі китайської мови, їх семантичний аналіз та відмінність від інших фразеологічних одиниць.

Об'єктом нашого дослідження є фразеологізми-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

Предметом дослідження є прагматичні функції фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

Мета роботи полягає в дослідженні прагматичних функцій фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

Поставлена мета полягає в розв'язанні наступних завдань:

- провести загальні теоретичні дослідження публіцистичного дискурсу в сучасній китайській мові
- визначити роль фразеологізмів-янюй в фразеологічній системі китайської мови
- дослідити роль прислів'їв та приказок сучасній китайській лінгвокультурі
- дослідити прагматичні функції фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови

Матеріалом дослідження слугують 100 фразеологізми-янюй, відібрані з текстів публіцистичного стилю.

Методи дослідження. Методологію дослідження визначають цілі й завдання роботи, вона має комплексний характер. Для виконання поставлених цілей були використані наступні методи досліджень: загальнонауковий метод, до якого входять опис, аналіз та дедукція. Опис несе в собі трактування основних теоретичних засад використання даного виду фразеологізмів в тестах публіцистичного стилю. Аналіз, який в свою чергу поділяється на семантичний, компонентний та порівняльний, полягає в комплексному дослідженні особливостей вживання фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови, їх основних закономірностей та прагматичних функцій. Також при відборі та використанні мовного матеріалу використовували методи лінгвістичного спостереження та лінгвістичної інтерпретації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в:

- уточненні основної суті поняття публіцистичного дискурсу в сучасній китайській мові

- висвітленні основної специфіки вживання фразеологізмів-янюй в сучасній китайській мові

- вперше в українській синології надається характеристика прагматичним функціям фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови

Практичне значення одержаних результатів. Вживання фразеології є дуже поширеною та актуальною темою. Фразеологічні одиниці надають колориту та прикрашають мову, що є вагомим показником її володіння. Одержані в дослідженні результати можуть бути використані при не тільки професійній підготовці перекладачів китайської мови та при вивченні стилістики і лексикології, але й літератури китайської мови. Даний матеріал також може слугувати для складання посібників з цих дисциплін.

Структура роботи. Дана робота складається зі змісту, вступу, трьох розділів та висновків до них, загальних висновків, списків використаних джерел, анотації і додатку.

У вступі було висвітлено основну аргументацію щодо вибору теми, її специфіка та актуальність. Було визначену мету, предмет, об'єкт, матеріали та методи дослідження. Також ми уточнили наукову новизну та практичне значення одержаних результатів.

Перший розділ присвячений основним теоретичним характеристикам дослідження публіцистичного дискурсу в рамках сучасної китайської мови. В розділі описуються основні типи фразеологізмів, особливості вживання фразеологічних одиниць в текстах даного стилю.

Другий розділ присвячений методологічним засадам дослідження фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

В третьому розділі відображаються основні прагматичні функції фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

До Загальних висновків входять основні результати досліджень по темі «Прагматичні функції фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови».

Список використаних джерел складається з 50 пунктів.

Апробацію роботи було здійснено на міжнародній студентській науково практичній відеоконференції «Ad orbem per linguas. До світу через мови», (Київ, 2021), за результатами якої було опубліковано тези доповіді.

Розділ 1

ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ В РАМКАХ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Мова – дзеркало душі народу, з нею нерозривно пов’язане життя кожної людини. Мова – це спосіб вираження власних думок, вона підтримує згуртованість суспільства. Крім того, між людьми, що говорять на одній мові, майже автоматично виникають порозуміння та співчуття. У мові відображається світогляд нації, мистецтво, література, історія, традиції і патріотичні почуття. Мова та культура тісно пов’язані між собою, адже культура – це поєднання духовних цінностей та традицій, які накопичувались впродовж багатьох років. Мова – інструмент, який здатен виразити національний колорит, культурний код суспільства, все те сакральне, що народ зберігає і передає з покоління в покоління.

Своєрідність національної культури, відображеної в мові, найбільш яскраво проявляється в лексиці, а фразеологічний фонд мови служить цьому прекрасним прикладом. Більшість китайських фразеологізмів, які дійшли до нас ще з древніх часів, не змінювали свою форму. Натомість інші – виникли відносно недавно. І ті, і інші – прийняті суспільством, всім знайомі і широко вживаються. Описуючи певні звичаї, традиції, особливості побуту, історичні події та багато іншого, вони відображають китайську національну культуру. Дослідження та вивчення фразеологічних одиниць дають нам можливість краще зрозуміти специфіку світогляду народу, їх менталітет та звички, що є надзвичайно важливим фактором при вивченні мови. Тому до питань, що стосуються фразеології завжди надають багато уваги. Фразеологізми займають дуже визначну роль в китайській лінгвокультурі, ідіоми, прислів’я та приказки часто прикрашають мову, надають їй незрівнянного колориту. Також не слід забувати, що грамотне використання фразеологізмів завжди вважалося показником освіченості і культури в Китаї.

1.1 Загальні теоретичні дослідження публіцистичного дискурсу

Мову називають одним з найдивовижніших знарядь в руках людства. Однак користуватися ним потрібно вміло, вивчивши всі його особливості і секрети. Вивчення будь-якої іноземної мови, в тому числі китайської, передбачає детальне дослідження всіх її аспектів. Знання про функціональні аспекти мови дає стилістика. Базові знання стилістики іноземної мови закладають теоретичну основу культури мови, а це в свою чергу має практичне значення при перекладі текстів різного змісту.

В залежності від цілей спілкування (написання офіційного документу або листа другу, наукову статтю або розповідь) ми вибираємо з усього різноманіття мовних засобів найбільш дієві і виразні. Це призводить до появи в мові певних стилів, які характеризуються певними специфічними особливостями. Лексика і фразеологія літературної мови диференціюються в стильовому відношенні. Володіння літературними нормами стилістики, поряд з нормами вимови, слововживання та граматики – найважливіший показник культури мовлення. Предметом дослідження є виражальні можливості мовних одиниць, їх експресивно-емоційно-оцінні значення, а також значення, що вказують на віднесення мовних одиниць до того чи іншого функціонального стилю. Стиль – це сукупність мовних особливостей (лексичних, граматичних, фонетичних), які надають мові певну забарвленість.

Зазвичай виділяють п'ять стилів мовлення: науковий, розмовний, офіційно-діловий, публіцистичний та художній, але існують і менш вживані типи, а саме конфесійний та епістолярний. Фразеологія китайської мови широко представлена в усіх мовних стилях, а особливо в художньому. Стилістика має відносно прикладний характер – вона вчить принципам організації дискурсу, тобто правильній побудові мови в залежності від її цілей і завдань. Стилістика має велике значення і для практичного оволодіння китайською мовою, адже успіх комунікації безпосередньо залежить від правильного добору засобів мови.

Виділяють такі види дослідження стилістики:

1. Лексична стилістика – зосереджена на особливостях і закономірності функціонування лексичних засобів в різних мовних стилях. Лексична стилістика займається дослідженням умов, що визначають можливість і необхідність вибору лексичної одиниці в залежності від сфери спілкування, від конкретної мовної ситуації;

2. Фонетична стилістика – підхід, який досліджує виключно звукову мову, описує орфоепічних норму і її порушення, особливості вимови, ритм, інтонацію тощо;

3. Граматична стилістика включає в себе дослідження синтаксису та морфології. Синтаксична стилістика вивчає функціонування, тобто смислове, стилістичне використання синтаксичних одиниць. Морфологічна стилістика розглядає стилістичні норми вживання граматичних форм слів;

4. Функціональна стилістика займається вивченням закономірностей функціонування мови в різних сферах мовного спілкування, що відповідають тим чи іншим різновидам діяльності.

Загалом в китайській мові є чотири варіанти визначення терміну «стилістика», а саме: 风格学 fēnggéxué, 文体学 wéntǐxué, 修辞学 xiūcíxué, та 词章学 cízhāngxué. Вчений-лінгвіст Горелов В.І. в роботі «Стилістика сучасної китайської мови» надав чітку характеристику до кожного з цих визначень:

1. 风格学 fēng gé xué – стилістика як наука про стилі, зазвичай вживається в значенні вчення про стилі літературних творів;

2. 文体学 wéntǐxué – використовується в значенні вивчення функціональних стилів загальноприйнятої мови;

3. 修辞学 *xīū cí xué* – стилістика як наука про художній стиль мовлення, є найбільш поширеним терміном, що часто використовується в лінгвістичній літературі;

4. 词章学 *cí zhāng xué* - стилістика як філологічна дисципліна широкого профілю, що включає питання, пов'язані як і з лінгвостилістикою, так і стилістикою художньої літератури.

Відомо, що при вивченні мови основні відомості про лексичну, граматичну і стилістичну специфіку ми отримуємо з навчальних посібників, але дізнатись інформацію про стан справ всередині країни і за її межами ми маємо можливість із засобів масової інформації: інтернету, телебачення, радіо і газет. Інтерес лінгвістів до публіцистики як об'єкту наукового розгляду відзначався завжди. Дослідженню публіцистичного дискурсу присвячено значну кількість робіт, в кожній з яких робиться спроба аналізу тих чи інших його характеристик. Публіцистичний стиль мови є різновидом літературної мови, який широко використовується у всіх сферах суспільного життя: в журналах, газетах, на телебаченні, в політичних виступах.

Предмет публіцистики – сучасне життя у всіх його проявах, приватне і суспільне, реальне або відображене в пресі, мистецтві, документі. [Коротка літ енци. М., 1971, т. 6. С. 72]. Слово «публіцистичний» утворено від латинського слова *publicus*, що означає «суспільний, державний». Публіцистика здатна втручатися в життя, формувати громадську думку. Тому метою публіцистичного стилю є передача значимої інформації з одночасним впливом на читача, в деяких випадках переконання його в чому-небудь, навіювання будь-яких ідей, спонування до певних вчинків і дій.

Важливою особливістю публіцистичного стилю сучасної китайської мови можна вважати те, що він є одним з найбільш відкритих для проникнення елементів інших стилів. На думку Клушиної Н. І., публіцистичний стиль відкритий для елементів наукового та ділового стилів, в ньому знаходять

застосування розмовні способи вираження і нерідко використовуються художні засоби. (Клушина, 2003, с.23) Наукова і ділова мова орієнтовані на інтелектуальне відображення дійсності, художня мова – на її емоційний відображення. Публіцистика відіграє особливу роль – вона прагне задовольнити як інтелектуальні, так і естетичні потреби людей.

Хоча з моменту початку проведення політики реформ і відкритості, мова сучасної китайської преси та стала більш демократичною, однак вона зберігає свої консервативні риси.

Публіцистичний стиль представлений багатоманітністю жанрів:

1. Газетні жанри – нарис, репортаж, стаття, фейлетон;
2. Телевізійні жанри – інформаційно-аналітичні програми, інформаційне повідомлення, інтерв'ю, діалог у прямому ефірі;
3. Ораторські жанри – публічні виступи політиків, гасла, дебати;
4. Комунікативні жанри – прес-конференція, саміт;
5. Рекламні жанри – рекламний нарис, рекламне оголошення (Григор'єва, 2003, с.41).

На думку Казкової О.А. в публіцистичному дискурсі виділяють три групи жанрів: інформаційний, аналітичний та художньо-публіцистичний (Кзакова, 2009, с.2). В інформаційних публікаціях викладається якийсь певний факт; в аналітичних на перший план виходить думка автора, що спирається на сукупність фактів, а також його емоції, породжені цією думкою; в матеріалах художньо-публіцистичних жанрів провідною якістю стає емоційно-образне узагальнення, художньо-типізована форма описуваних явищ.

Різноманітність жанрів публіцистики пов'язано з тим, що твори цього стилю не відрізняються однорідністю, вони охоплюють величезну кількість тем і сфер життя суспільства, висвітлюють практично всі животрепетні проблеми і новини. Публіцистика тематично невичерпна, як величезний її жанровий діапазон, так і великі виразні ресурси. Щоб переконатися в тематичній неозорості, широті публіцистики, варто відкрити будь-який номер будь-якої

газети і, переглянувши її заголовки, можна отримати своєрідний конспект, моментальну фотографію змісту газети. Газета може писати про політику про дипломатію, про спорт, мистецтво, громадські рухи, економіку, теми газетних публікацій важко вичерпати, настільки вони різноманітні (Солганик, 1980, с.134)

Китайська газетна лексика дуже неоднорідна і також включає в себе велику кількість книжних слів, різної термінології, а також використовує розмовну і часом «древню» лексику, як правило, для певних стилістичних цілей. Сучасні дослідники зазвичай називають деякі розряди слів, які є характерними для газети, наприклад: суспільно-політична термінологія, спеціальна газетна лексика, а також велика кількість запозичень і неологізмів. У китайській мові, газетний стиль є складним і багатостороннім явищем. На відміну від інших іноземних мов, китайський газетний текст характеризує не тільки різноманітні жанри мас-медіа, але також наукову і навчальну літературу, виступи політиків і дипломатів. Існують декілька основних функцій даного жанру публіцистичного стилю:

1. У газетному тексті сучасної китайської мови велику роль відіграють веньянізми 文言词 wén yán cí , запозичення з старої літературної мови веньянь. Веньянь – лаконічна і в той же час містка в смисловому плані мова. Наприклад, вживається словосполучення 设宴 shè yàn – влаштувати банкет, замість 摆酒席 bǎi jiǔxí, 谒见 yèjiàn - нанести візит, замість 看望 kànwàng. Також в публіцистичній літературі зустрічаються словосполучення чотирьохморфемного складу, які побудовані відповідно до лексико-граматичних норм мови веньянь. Наприклад: 不言而喻 (bù yán ér yù) – зрозуміло без слів; 扫而空 yī sǎo ér kōng – повністю ліквідувати, 求全责备 (qiú quán zé bèi) – вимагати повного досконалості, бути вкрай прискіпливим. Деякі з таких сполучень є фразеологічними виразами, що повністю складаються зі слів з вільним значенням, але в мовленні відтворюються як готові одиниці з постійним складом і значенням. Китайські дослідники висловлюють думку про те, що широке

функціональне поле дії деякої частини лексики веньянь може привести до її повної нейтралізації, поступово вона буде сприйматися читачам як частина сучасної лексики. Дійсно, багато двоскладових веньянізмів, що зустрічаються в газетних текстах, мають високу стилістичну значущість, частоту вживання і сприймаються як лексичні одиниці, наприклад: 庆贺 qìng hè – вшановувати, 逝世 shìshì – померти, 哀悼 āidào – співчувати.

2. У китайському газетному тексті характерно використання емоційно забарвлених слів і фразеологізмів. Наприклад: 出色 chūsè – видатний,

等着瞧 吧! děng zhe qiáo ba – Поживемо, побачимо!

3. Характерно використання лексики високого книжного стилю: 伟大 wěi dà – великий. Дуже часто така лексика використовується з метою підкреслення іронії.

4. У сучасному китайському газетному тексті іноді можна спостерігати випадки вживання зображально-виражальних засобів, таких, як 比喻 bǐ yù (Іносказання, засноване на порівнянні), 明喻 míng yù (образне порівняння) і 借喻 jiè yù (метафора). Наприклад: 掩盖血手 yǎn gài xuè shǒu – приховувати злочини (прикривати криваві руки) Також широко вживається ідіоматика прислів'їв та приказок, які в силу своєї самобутньої природи зазвичай надають публіцистичного твору специфіку національного забарвлення.

5. У газетному тексті спостерігається широке використання суспільно-політичної лексики, а також лексики, що позначає поняття моралі, етики, медицини, економіки, культури. Тут можна зустріти назви політичних партій, державних установ, громадських організацій та безліч термінів, що характеризують дану сферу.

6. У газетних текстах також часто зустрічаються чен'юй (成语 chéngyǔ) – стійкі мовні звороти, які ще називають ідіомами. Основу чен'юй складають вирази веньянь. Використовуються вони для надання мові певного бажаного

стилю і емоційного забарвлення. Як правило вони складаються з чотирьох ієрогліфів, хоча буває і більше. Зрозуміти сенс чен'юй часто дуже складно, тому їх залишається тільки запам'ятати. Наведемо приклад: 未雨绸缪 wèi yǔ chóumóu – завчасне вживання заходів; 步步为营 bùbùwéiyíng – поступово досягати мети; 画充饼饥 huà bǐng chōng jī – втішатись ілюзіями;) 此地无三百两银 cǐdì wú yín sānbǎi liǎng – повністю себе видати; 百发百中 bǎi fā bǎi zhōng – добиватись цілі; 螳螂捕蝉 tángláng bǔ chán – прагнути до поживи і не помічати небезпеки.

7. Газетному стилю характерне вживання мовних одиниць, які відносяться до розмовного стилю, а також неологізмів. Часте використання неологізмів зумовлюється відображенням потреб суспільства у вираженні нових понять, які постійно виникають в результаті розвитку науки, техніки, культури та суспільних відносин.

Однією з особливостей газетного жанру є активне вживання неологізмів. Виявлені в публіцистичному стилі неологізми відповідають вимогам сучасної мови. Частота вживання великої кількості неологізмів обумовлена постійним розвитком різних аспектів життя суспільства. Основним джерелом поповнення словникового запасу є утворення лексичних одиниць на базі рідної мови шляхом використання різних способів словотворення. Правильний переклад неологізмів є досить складною проблемою і для найкращого результату перекладачеві слід використовувати алгоритми і діяти відповідно до кожного конкретного випадку.

Ще однією особливістю публіцистичного стилю, про яку слід згадати, є часте вживання іменників з узагальнюючим значенням. При аналізі публіцистичних текстів можна виявити доволі часте використання слів з узагальнюючим абстрактним значенням, наприклад: 事件 shìjiàn – справа, подія, 事业 shìyè – справа, 时间 shíjiān – час, 问题 wèntí – питання, 情况 qíngkuàng – обстановка, ситуація тощо. Наявність узагальнюючих слів у реченні допомагає слухачам краще сприймати їх, а також вони створюють так званий

«інформаційний шум», який іноді здатний приховати брак інформації, хоча мовець в цьому ніколи не зізнається. Наприклад: 首都巴格达与周地区边 10 日生发 两起爆炸事件 shǒudū bāgédá yǔ zhōubiān dìqū 10 rì fāshēng bàozhà shìjiàn – Десятого числа в столиці Багдада, районі Чжоу відбулися два вибухи; 消灭无人负责现象 xiāomiè wú rén fùzé xiànxiàng – покінчити із знеособленням.

Характерною рисою сучасного публіцистичного дискурсу є широке використання різноманітних цитат. Присутність "чужого слова" надає експресивності сучасному дискурсу, служить реалізації поетичної функції мови. В якості цитат використовуються прецедентні тексти з різних джерел, що мають різну ступінь популярності. Це рядки поетичних і прозових художніх творів, кінофільмів, уривки з пісень, тощо. Ефективним прийомом, що значно підвищує виразність цих засобів, є їх авторська трансформація, оновлення, тобто навмисна зміна їх форми.

У дослідженні Кожини М. Н. описується газетно-публіцистичний стиль зі своїми стильовими рисами та функціями (Кожина, 1983 с.188). Серед безлічі функцій, властивих цьому стилю, автор виділяє дві головні і провідні – функцію впливу і інформативну функцію. Функція впливу характеризується мовною виразністю, окличністю, рекламністю, простотою та доступністю, характерне часте вживання займенників «ми» та «наш».

Автор вважає, що інформаційною функцією публіцистики пов'язані такі риси, як документалізм, об'єктивність і фактологічність, її документально-фактологічна точність, стриманість, офіційність мови, її узагальненість, абстрагованість як підсумок аналітичності і фактологічності. Загальновідомо, що інформативність тексту багато в чому визначається ступенем незвичайності, новизни викладених фактів. Складовими компонентами інформативності є впізнаваність (наскільки викладений матеріал є знайомим читачеві) і новизна (подання інформації, незнайомої адресату). Реалізація ж інформаційної функції ЗМІ передбачає відому обробку інформації з урахуванням

фонових знань аудиторії, на яку вона розрахована. Цей принцип важливо дотримуватися для більш точного донесення інформації до адресата.

Основний стилістичний принцип публіцистики В. Г. Костомаров визначає як єдність, поєднання експресії та стандарту (Костомаров, 1971, с.28). Стандартизація мови, як вважає Солганик Г. Я. це «природний, об'єктивний і прогресивний процесом, що має на меті створення ємних, комунікативно-доцільних готових мовних формул для різноманітних сфер і цілей спілкування» (Солганик, 1996, с.19).

Прагнення в найкоротший термін повідомити про свіжі новини не могло не знайти відображення і в характері комунікативних завдань, і в їх мовному втіленні. Так як даний стиль прагне до лаконічності і впливу на читача, для нього характерне використання синтаксичних конструкцій. Прикладом даних конструкцій може бути використання тире чи двокрапки замість сполучників. Даному стилю також характерне часте вживання однорідних членів речення, використання риторичних запитань та безособових речень.

Публіцистика охоплює актуальні проблеми суспільства – політичні, соціальні, побутові, філософські. Тематичний діапазон публіцистичних текстів необмежений: політика, ідеологія, філософія, економіка, культура, спорт, повсякденний побут, поточні події, що розглядаються крізь призму певних політико-ідеологічних установок.

Публіцистика – це література з суспільно-політичних питань сучасності. Предметом публіцистики є життя в суспільстві, політика, економіка – дані теми стосуються інтересів кожної людини. А там, де є інтерес, не може бути байдужості, індиферентності, оскільки неможливо безпристрасно писати про те, що хвилює мільйони людей, наприклад, про етнічні конфлікти, про ціни та інфляцію. Мляві вирази, обтічні формулювання тут просто неприйнятні, неможливі. Необхідна оцінка соціальних, політичних явищ, тенденцій і процесів. За самою своєю суттю публіцистика покликана активно втручатися в життя, формувати громадську думку. Публіцист не пасивний реєстратор подій, але

активний їх учасник, пристрасно і відкрито відстоює ідеї, яким він прихильний (Беляєва, 1989, с.138).

1.2 Публіцистика як сфера вживання фразеологічних одиниць

Серед головних мовних особливостей публіцистичного стилю слід назвати принципову неоднорідність стилістичних засобів; використання спеціальної термінології та емоційно забарвленої лексики, поєднання стандартних і експресивних засобів мови, використання абстрактної і конкретної лексики. Особливістю публіцистичного стилю є широке охоплення лексики літературної мови: від наукових і технічних термінів до слів буденної розмовної мови. Публіцистичні твори відрізняються незвичайною широтою тематики, вони можуть стосуватися будь-якої теми, що потрапила в центр суспільної уваги. Це, безсумнівно, позначається на мовних особливостях даного стилю: виникає необхідність включати спеціальну лексику, що вимагає пояснень, а іноді і розгорнутих коментарів. З іншого боку, цілий ряд тем постійно знаходиться в центрі суспільної уваги, і лексика, що відноситься до цих тем, набуває публіцистичного забарвлення. Таким чином, у складі словника мови формується коло лексичних одиниць, характерних для публіцистичного стилю. Варто пригадати основні функції публіцистичного стилю, а саме:

1) поєднання двох функцій мови: функції повідомлення (інформаційної функції) і функції впливу. Мовець вдається до публіцистичного стилю тоді, коли йому необхідно не тільки передати інформацію, але і зробити вплив на адресата (часто масового). Адресант передає факти і висловлює своє ставлення до них. Реципієнт відчуває, що журналіст не байдужий реєстратор подій, а їх активний учасник, самовіддано відстоює свої переконання. Публіцистика покликана активно втручатися в те, що відбувається, створювати громадську думку, переконувати, агітувати.

2) Найважливіші стилістичні риси публіцистичного стилю – оцінність та емоційність. Оскільки питання, які піднімає журналіст (етичні конфлікти, права людини, економічна політика держави тощо.), хвилюють мільйони людей, писати про ці питання сухою мовою неможливо. Оцінні засоби публіцистика запозичує з інших стилів (переважно розмовного та художнього).

Але якщо для максимального впливу на адресата публіцистичному стилю потрібна експресивність, то для швидкості і точності передачі інформації йому необхідні точність, логічність, офіційність, стандартизованість. Стандартизованість мови в даному випадку полягає в тому, що журналіст використовує частотні мовні засоби, стійкі мовні обороти (кліше). Залежно від жанру, на перший план виступають то експресія (памфлет, фейлетон), то стандарт (газетна стаття, хронікальна замітка). Отже, можна дійти до висновку, що поєднання експресії і стандарту — найважливіша риса публіцистичного стилю.

Оскільки твори публіцистичного стилю адресовані широкому колу читачів, головний критерій відбору мовних засобів у них – загальнодоступність цих засобів. Публіцисти не повинні використовувати незрозумілі читачам вузькоспеціальні терміни, діалекти, жаргонні слова, ускладнені синтаксичні конструкції, не повинні вдаватися до занадто абстрактної образності тощо. Публіцистичний стиль – це не замкнута, а відкрита система мовних засобів, саме тому журналісти можуть вільно звертатися до елементів інших стилів: до розмовного, художнього, наукового. Таким чином, в публіцистичному стилі досить вільно взаємодіють елементи різних стилів. Одним із основних елементів публіцистичного стилю є ЗМІ, а саме: журнали, телеканали та радіостанції та, звичайно, газети. За словами В. Г. Костомарова, основним конструктивним принципом мови газети є діалектичне поєднання стандарту та експресії. (Костомаров, 1971 с. 31). Це зумовлено не лише такими функціями газети, як інформативність та впливовість, але й тим, що зміст газети має "бути комунікативно-загальнозначущим, тобто чітким і виразним, точним і коротким".

Експресія досягається в першу чергу використанням різноманітних засобів, сприйняття яких може іноді викликати для читача певні труднощі (Горлова, 1992, с. 37).

Будь-який публіцистичний текст передбачає два компоненти-інформативний і оцінний. Звідси і специфічність рис та способів мови газетно-журнальної періодики, для якої характерна висока емоційність, подробиця і переконливість. Її відмінним рисами також є логічність і образність. Цьому допомагають такі мовні засоби як значна кількість суспільної, суспільно-політичної лексики, іноземної лексики, використання в тексті фразеологічних зворотів, нескладного синтаксису, багатство інтонацій. Газетна мова – досить своєрідне явище, яке стоїть дещо ізольовано на ряду з іншими видами текстів. Навіть на перший погляд її специфіка абсолютно очевидна. Вона пов'язана з тим, що в газеті є окремі мовні освіти – заголовки, підзаголовки, рубрики. В якості заголовка можуть бути використане одне слово, поєднання слів, ціле речення або навіть кілька речень і, звичайно ж, фразеологізм (Кривенко, 1993, с. 44).

Мова газети, як спосіб масової комунікації та інформації помітно відрізняється від інших видів такою рисою, як стандартність способів вираження, широким використанням у всіх газетних жанрах і рубриках готових мовних формул, мовних кліше, які є звичними і доступними читачеві; вони співвідносяться з якоюсь визначеною ситуацією і, як правило, вживаються в даній ситуації. Мовні стандарти автоматизують процес комунікації, а також допомагають швидко відгукнутися на ті чи інші події. Фемщина В. П. вважає, що у стилістичних цілях фразеологізми можуть вживатися як без змін, так і в трансформованому вигляді, з іншим значенням і структурою або з новими експресивно-стилістичними властивостями (Фемщина, 1988, с.149). Найчастіше під трансформацією розуміється будь-яке відхилення від загальноприйнятої норми, закріпленої в лінгвістичній літературі, а також імпровізована зміна в експресивно-стилістичних цілях (Гусейнова, 1996, с.35). Автори газетних статей

можуть використовувати пряме цитування – відтворення фразеологічних одиниць різних типів і стилів в тому вигляді, в якому вони існують в мові, незалежно від джерела виникнення. Але найчастіше з метою привернення уваги використовуються трансформації загальновідомих фразеологічних одиниць. За структурно-семантичним принципом всі трансформовані фразеологізми можна розділити на дві великі групи: фразеологізми, в яких зміна семантики відбувається завдяки зміні структури вихідного фразеологізму, і фразеологізми, в яких зміна семантики відбувається без зміни структури вихідного фразеологізму, але нова семантика стає ясна тільки завдяки тексту самої статті.

Функціонування фразеологічних одиниць на сторінках газет обумовлюється закономірностями, загальними для всієї літературної мови а також конструктивним принципом публіцистичного змісту – об'єднанням експресії і стандарту. В основі реалізації цього принципу лежить явище "актуалізації" – використання в певних стилістичних цілях мовних засобів, які сприймаються на тлі контексту як незвичайні і привертають увагу. Фразеологічні звороти, прислів'я, приказки та крилаті вирази є обов'язковими стилістичним компонентами публіцистики, важливим джерелом експресивно-емоційної насиченості.

Публіцистика сама по собі емоційна, дієва, виразна, але через те, що природа цієї дієвості, на відміну від художньої літератури, не образна, газетно-журнальна комунікація потребує експресивні засоби. Експресивно значимими в публіцистиці є всі мовні засоби, оскільки вони втілюють публіцистичну ідею. Головним принципом газетно-журнальної публіцистики виступає її "відкритість", пряме, безпосереднє вираження авторської позиції. Це нечасто обмежує періодику від художньої літератури, де автор зазвичай прямо не звертається до читача. Мовний лад періодичних видань завжди носить емоційно-особистісний характер. (Донецких, 1974, с. 48). В даний час виділяють п'ять типів перетворень фразеологізмів:

1. Перестановка або заміна окремих слів;

2. Скорочення складу фразеологізму;
3. Зміна сенсу фразеологічного обороту;
4. Перетворення форми за метою висловлювання;
5. Вставка в відомий фразеологізм конкретизуючого визначення (Завгородня, 2004, с. 36).

Фразеологізми відіграють важливу роль у побудові текстів публіцистичного стилю. Займаючи важливі позиції, вони привертають увагу до найсуттєвіших аспектів змісту. Крім того, образно-емоційний характер фразеологізмів значно полегшує сприйняття політичної інформації та орієнтує на певну соціальну групу. Так як стійкі словосполучення фразеологічного характеру мають особливість фіксуватися в пам'яті, вони використовуються в публіцистичному тексті як готові і завчасно відомі читачеві мовні комплекси, які здатні певною мірою полегшити сприйняття публіцистичного тексту. Специфіка публіцистичного тексту робить можливим використання в ньому не тільки експресивно забарвлених фразеологічних комплексів, а й експресивно нейтральних. Автори використовують відповідні словосполучення фразеологічного характеру, які є найбільш виразно інформативними для обраної ними тематики. Публіцистична, зокрема газетна фразеологія є досить різноманітною, вона об'єднує стандартні кліше, книжкові та розмовні фрази (Дудик, 1964, с.166).

Основне стилістичне призначення фразеологічних одиниць в публіцистичному тексті – виконати функцію характеристики будь-якого діяча, предмета, явища. Крім основної предметно-логічної інформації це вимагає додаткової характеристики (деталізації, пояснення, уточнення). Саме вони і висловлюють оцінну або суб'єктивно-оцінну думку того, хто говорить, підсилюють емоційно-експресивний потенціал цього тексту. Саме ця їхня якість відповідає естетичним цілям публіцистичного тексту – впливати на читача, викликати у нього бажану реакцію на виражену думку.

Вживання фразеології в публіцистиці має свою дуже значну специфіку. Фразеологізми виконують різноманітні стилістичні функції. Вони виступають важливими джерелами експресивно-емоційної насиченості, такої необхідної для впливу на реципієнта і реалізації конструктивно-стильових особливостей газетної мови. Одним з істотних властивостей фразеології є стійкість компонентів і відтворюваність їх в готовому вигляді. Відмінністю вживання фразеологізмів в публіцистиці виступає тенденція до зміни семантики або оновлення структури. Журналісти, домагаючись більшої виразності, навпаки – вдаються до зміни зовнішньої структури фразеологізму, виділяючи і розширюючи тонкі внутрішні відтінки значення, об'єднуючи елементи різних стилів (Харлицький, 1975, с. 19).

За рівнем розвитку мови можемо судити і про рівень розвитку суспільства. Фразеологія кожної мови тісно пов'язана з життям народу, світоглядом, культурою, побутом, звичаями, традиціями, історією та літературою. Фразеологія відображає сфери нашого життя за допомогою стійких словесних образів. Саме ці образи є основою для виникнення фразеологізмів, які, в свою чергу, полегшують сприйняття інформаційного потоку, підсилюють його пізнавальну цінність. Вони в короткій, часто образній формі передають оцінку тих чи інших явищ, дійових осіб або предметів, а також різних соціальних процесів. (Костомаров, 1971, с.21).

Аналіз функціонування фразеологічних одиниць без зміни їх семантики і структури показав, що значення фразеологізму і його сенс в публіцистичному контексті не одне і те ж. Сенс є значно ширшим за значення, так як фразеологічні одиниці, включаючись у висловлювання, набувають як інформативних (логіко-експресивних), так і емоційно-оцінних функцій. Введення в текст фразеологічних одиниць з поєднанням експресії має ще більший ефект: висловлювання збагачується в значній мірі як інформативно, так і емоційно. Деякі фразеологізми вживаються в певних функціональних мовних стилях. Найчастіше їх використовують в художньому та, звичайно, публіцистичному

стилях. Будучи цілісними лексичними поєднаннями, що передають певні поняття, які відомі всім носіям мови, фразеологізми грають важливу роль з точки зору герменевтики тексту.

1.3 Характеристика основних типів фразеологічних одиниць

Всім відомо, що китайська мова володіє репутацію однієї із найдавніших та найзагадковіших мов сучасного світу. Історія Китаю налічує більш ніж 5 тисяч років, а це означає, що мова невпинно розвивалася весь цей немалий час. Як відомо, китайська мова належить до сино-тибетської мовної сім'ї, у неї свої труднощі і особливості, які відрізняються від інших мов, наприклад, фонетичні особливості, ієрогліфіка, особлива граматична система, лексичний лад мови, діалектні групи тощо. Фразеологія, як характерне явище китайської мови, відображає культуру історію та світогляд цього народу, а це безсумнівно надає поштовхи для подальшого детального вивчення.

Для китайської мови, так само, як і для інших мов, характерне багатство фразеологічного фонду. Фразеологізми китайської мови – це спадщина минулого, де ясно та чітко виражений національний компонент. У них часто відображені такі китайські реалії, як яшма, нефрит, дракон, відомі китайські герої. Фразеологізми безсумнівно займають важливе місце в житті китайського народу. Знання і вміння правильно використовувати фразеологізми завжди цінувалося в Китаї і вважається показником освіченості. Саме фразеологізми є неповторним відображенням національної мовної картини світу, адже вони відіграють надзвичайно важливу роль у складному процесі мислення людини, сприяючи глибокому, змістовному відображенню об'єктивної дійсності від давніх часів до сучасності. Фразеологізми не тільки розкривають складні проблеми буття, а й аналізують і узагальнюють життя людей.

Аналізуючи фразеологічний склад будь-якої мови, неможливо не помітити, що саме людина, її життя, поведінка, моральні чесноти, вічні

прагнення до справедливості, добра, здоров'я, сімейного благополуччя є основою семантики фразеологізмів, їх дотепності, мудрості, смислової експресії. Розуміння багатьох з них вимагає не тільки ознайомлення з Біблією, історичними та культурними подіями, а й неабиякої обізнаності з національною культурою народу, його світоглядними і ціннісними позиціями.

В. Мідер та А. Тейлор стверджували, що прислів'я та приказки це загальновідоме, що передається з покоління в покоління та відображає в стислій, образній формі соціальний досвід народу, національні традиції і менталітет, систему моральних принципів і цінностей (Mieder, 1994, с. 3).

Шао Цзінмін вважає, що фразеологізм – вид лексичних одиниць словникового складу китайської мови, що володіє вельми характерними рисами. Хоч фразеологізми і розрізняються за формою, проте вони володіють деякими загальними особливими рисами, наприклад, незмінністю структури, семантичною злитістю і функціональною цілісністю. (邵敬敏, 2002, с. 44). Інший китайський лінгвіст Чжан Бін стверджує, що фразеологізми, або стійкі вирази – це такий тип лексичних одиниць, який за структурою еквівалентні словосполученню, а по використанню співвідносяться до одного слова. Характерні риси стійких виразів: сталість структури, семантична злитість, функціональна цілісність, явний національний характер. (张斌, 2002, с. 254). Це дозволяє нам виділити такі характеристики фразеологізмів:

1. Історичність – дана мовна одиниця створюється не миттєво, а складається протягом істотного періоду часу, закріплюючись у свідомості людей, які використовують в розмові дані звороти;

2. Незмінність – фразеологічний оборот цілісний і незмінний, в нього не можна додати або прибрати мовний елемент, в іншому випадку це порушить сенс вихідного виразу (проте в деяких мовах допускається перестановка елементів і при цьому сенс не спотворюється);

3. Значимість – фразеологізму властиво володіти власним значенням, яке не завжди пов'язане зі значенням компонентів, які входять в нього.

Вищесказані риси доречні для фразеологізмів як української, так і китайської мови. Однак китайські фразеологічні звороти володіють і відмінними властивостями: вони приховують глибокий сенс всього в декількох ієрогліфах, мають національний характер, містять лексику, що відображає життєві спостереження і досвід, мають тісний зв'язок з міфологією та історичними подіями, відрізняються лаконічністю, ясністю і чіткістю у виразі. Так, наприклад, класифікація китайського лінгвіста Ма Гофаня, яка була розроблена ще в 80-ті роки минулого століття, досі актуальна і широко використовується. В її основі лежить структурно-семантичний метод, на основі якого він виділяє 5 основних розрядів фразеологізмів китайської мови:

1. 成语 (chéngyǔ) – ченюй, ідіоми;
2. 谚语 (yànyǔ) – янюй, прислів'я;
3. 歇后语 (xiēhòuyǔ) – сехоуюй, недовомки, іносказання;
4. 惯用语 (guànyòngyǔ) – гуаньюнюй, фразеологічні поєднання;
5. 俗语 (súyǔ) – суюй, приказки.

Крім структурно-семантичного способу класифікації, одним з основних методів класифікації фразеологічних одиниць за отже, можна виділити чотири основні групи (封晨, 2011, с. 31):

1. Фразеологізми, джерелом яких є фольклорна творчість. Одним з найосновніших ресурсів в китайській культурі є усна народна творчість, а саме казки, міфи, перекази. Народна творчість створювалося і існувала протягом тривалого часу виключно в усній формі і більшість китайських фразеологізмів беруть свій початок саме з неї. Такий тип ідіом тісно пов'язаний зі своєю передісторією, тому якщо людина не знайома з історією виникнення фразеологізму, то зрозуміти його сенс, виходячи тільки з буквального значення складових його ієрогліфів, є надзвичайно складно. Прикладами можуть послужити такі вирази: 鸡鸣狗盗 jīmínggǒudào (досл. півень співає, а собака краде) – тонке шахрайство; 愚公移山 yúgōng yíshān (досл. Юй Гун пересунув

гори) – подолати всі перешкоди; 东施效颦 dōngshīxiàorín (досл. Дун Ши, наслідуючи, хмурить брови) – невміле копіювання, жалюгідне наслідування.

2. Фразеологізми, джерелом яких є літературні твори. Китайська література володіє багатовіковою історією і величезною спадщиною, до прикладу можна взяти чотири класичні китайські романи («Трицарство», «Річкові заплави», «Подорож на Захід» та «Сон у червоному теремі»). Ці романи є найбільш популярними в Китаї, тому китайський народ є добре ознайомлений з відомими висловлюваннями з них. З часом деякі фрази, взяті з роману, перетворилися на ідіоми. Наприклад, ідіома 心比天高 xīnbǐtiāngāo (досл. серце вище неба), яка бере свій початок з роману «Сон в червоному теремі» має значення «бути амбітним – низько».

3. Фразеологізми, джерелом яких є філософські трактати. В історії Китаю на протязі тисячоліть багато вчених залишали після себе великі твори, такі як «Лунь Юй» Конфуція, «Менцзи» Мен-цзи, «Дао де цзин» Лао Цзи тощо. Вони різноманітні за формою і багаті за змістом, тому зіграли важливу роль в розвитку різноманіття китайської мови. Наприклад, з фрази 道听而途说,德之弃也 dào tīng ér tú shuō, dé zhī qì yě (чув в шляху, що говорять на дорогах) стало 道听途说 (dào tīng tú shuō) –пліткувати.

4. Фразеологізми, джерелом яких є повсякденне життя людей різних епох.

Даний вид не має міцних зв'язків з історією або літературними творами, він є лише узагальненням повсякденного життя людей, тому такі фразеологізми передавалися усно. Наприклад: 挥金如土 huījīnrútǔ – кидати гроші на вітер; 弄虚作假 nòngxū zuòjiǎ – вдаватися до хитрощів.

Значну роль в дослідженні фразеологізмів зіграла класифікація академіка В.В. Виноградова [Виноградов, 1986, с. 67]. Він класифікує фразеологічні одиниці, ґрунтуючись на рівні злитості їх компонентів, і ділить їх на три типи:

1. Фразеологічні зрощення – неподільні стійкі обороти, цілісне значення яких не залежить від значення їх складових компонентів.

2. Фразеологічні єдності – компоненти яких володіють семантичною роздільністю. Цілісне значення таких фразеологічних одиниць безпосередньо залежить від індивідуального значення слів, що входять до складу даного фразеологізму.

3. Фразеологічні сполучення – компоненти, в яких самостійне значення кожного слова є абсолютно чітким, але один із компонентів має зв'язане значення.

Розглянемо семантично-структурну класифікацію мовознавця А.В. Куніна (Кунін, 1972, с. 93). Відповідно до цієї класифікації фразеологічні одиниці поділяються на чотири класи відповідно до їхньої комунікативної функції, що зумовлюється структурно-семантичними особливостями:

1. Номінативні фразеологічні одиниці – вирази, які служать для називання, позначення предметів, дій або явищ. Дана група ділиться на: номінативно-субстантивні фразеологічні одиниці (використовуються для називання предметів або явищ); номінативно-ад'єктивні фразеологічні одиниці (називають ознаки предметів або явища); номінативно-адвербіальні та прийменникові фразеологічні одиниці (використовуються для позначення образу дій предметів або явищ).

2. Номінативно – комунікативні одиниці, які включають в себе дієслівні фразеологізми, можуть бути як словосполученнями, так і реченнями, частіше вони відносяться до людини і його стану.ї

3. Фразеологічні одиниці ні номінативного, ні комунікативного характеру – ті, які складаються з вигуківих сполучень та вигуків. Зазвичай вони використовуються для позначення емоцій, мають предикативну структуру та переосмислене експресивне значення компонентів.

4. Комунікативні фразеологічні одиниці – ті одиниці, які включають в себе прислів'я і приказки, часто виконують функцію предикативного речення.

Щоб краще зрозуміти всю колоритність китайських фразеологічних одиниць, слід детальніше розглянути основні характеристики та особливості

вживання. Отже, ми вже згадували, що в китайській мові є 5 основних розрядів фразеологізмів, тому слід детально описати кожен із них.

Ченюй (成语) – це стійке фразеологічне словосполучення, побудоване за нормами древньокитайської мови, семантично монолітне, з узагальнено переносним значенням, носить експресивний характер і функціонально є членом речення (Барчукова, 2015 с. 515). Так як цей тип фразеологізмів використовується частіше за інших, він часто стає об'єктом досліджень в роботах лінгвістів. Дані фразеологізми характеризуються явно вираженою специфікою (етимологічною, лінгвістичною, культурологічною), яка виділяє їх із загального ряду лексичних одиниць словникового запасу носія мови. Ченюй – артефакти культури, хранителі культурних цінностей, традицій, світогляду, провідники з минулого до сьогодення. Ченюй протягом багатьох століть широко використовуються в мові, при цьому незмінно зберігаючи свою самобутню форму і яскраве національне забарвлення. Як правило, вони відображають реалії китайської дійсності, що відносяться до історії Китаю, її літератури, філософії, етики та естетики.

Для ченюй в більшій мірі характерне вживання на письмі, проте значна їх частина широко використовується і в розмовній мові. Використання ченюй в письмовій або усній мові робить її більш образною, дозволяє чіткіше донести сенс. Окрім того, вживання і розуміння ченюй – це признак освіченості людини і його прекрасного володіння мовою. Джерелом переважної більшості даного виду фразеологізмів є китайська класична література: класичні канони, філософські трактати, історичні хроніки, художня література, а також історичні і філософські притчі, легенди і міфи, крилаті слова і афоризми, прислів'я, запозичення з інших мов тощо. Таким чином, ідіоми ченюй є прецедентними, відносять себе до алюзій, заснованих на сюжетах древніх і середньовічних текстів різних жанрів, які є широко відомими носіями китайської мови.

Говорячи про структурно-граматичні функції фразеологізмів ченюй, можна виділити їх здатність складатися з різної кількості ієрогліфів (від трьох до

чотирнадцяти), але переважна більшість складається з чотирьох. Структуру ченюй можна розділити на паралельну і непаралельну. Основними засобами виразності паралельної конструкції є сам прийом паралелізму (кількісний, лексико-семантичний, граматичний і фонетичний), повтори, рима і використання синонімів, антонімів. У ченюй непаралельної конструкції для цієї мети використовуються службові частини мови та культурно маркована лексика. Говорячи про фонетичний паралелізм, можна побачити, що схожість визначається чергуванням тонів. До прикладу візьмемо: 虎头蛇尾 hǔtóushéwěi (досл. голова тигра, хвіст змії) – заспіває весільної, а на журбу зверне. В даному випадку для обороту характерна наявність контекстних антонімів. У Китаї одні тварини представляють позитивні якості (тигр), в той час як інші-негативні (змія). Антонімами є і ієрогліфи 头, 尾 (голова, хвіст). Даний фразеологізм також володіє фонетичним паралелізмом (hǔ tóu shé wěi). В якості ченюй з наявністю синонімів наведемо приклад 百发百中 bǎifābǎizhòng (досл . сто пострілів, сто влучень) – потрапити точно в ціль. Чітко видно, що обороту відповідає розчленований повтор, який властивий більшості ченюй паралельної конструкції. Окремо варто виділити фразеологізми, що мають нерозчленований повтор. 孜孜不倦 zīzībùjuàn – працювати не покладаючи рук. Маючи в складі два однакові ієрогліфи, вони відносяться до ченюй непаралельної конструкції, так як друга частина не має тієї ж морфеми, що і перша.

Для ченюй непаралельної конструкції характерні різні синтаксичні структури, а також більший лексичний склад. Одна з таких конструкцій – порівняльна. Для неї характерна наявність компаративних сполучників: 如 (немов), 似 (як ніби), 同 (такий же), 若 (ніби).

Гуаньюньюй (惯用语). Значну категорію фразеологічних одиниць китайської мови займають побудовані за нормами сучасної розмовної мови так звані "звичні вирази", або гуаньюньюй. Це стійкі словосполучення, з переносним значенням, що відрізняються емоційно-експресивною насиченістю, образністю,

лаконізмом. Іншими словами це стійкі фразеологічні словосполучення, що мають живу образність і оригінальну виразність, в яких за допомогою метафоричного методу стилістично виражається якесь переносне значення. Більшість китайських лінгвістів сходяться на думці, що до категорії гуаньюнюй перш за все відносяться трискладові дієслівно-об'єктні поєднання, семантично двохпланові, тобто вживаються як в прямому, так і в переносному значенні. Гуаньюнюй з великим числом компонентів і іншою структурою (словосполучення або речення) зустрічаються вкрай рідко. (Войцехевич, 2006, с. 211).

Гуаньюнюй є стійким словосполученням, яке виражає якесь звичне значення, наприклад: 开后门 kāihòumén (досл. відкривати задні двері) – користуватись блатом, або «开夜车» (досл. вести нічний поїзд) – підробляти. Гуаньюнюй істотно відрізняється від ідіом ченюй і за кількістю перевищує їх за рахунок того, що багато гуаньюнюй не тільки сягають корінням в глибоке минуле, а й величезна їх кількість постійно виникає в сучасній китайській мові. Тому в повсякденному житті доводиться стикатися з незліченною кількістю «звичних виразів». До прикладу можна взяти: 未知数 wèi zhī shù (букв. невідоме число) – невідомо; 饮墨水 yǐn mòshuǐ (досл. пити туш) – гризти граніт науки; 翻老帐 fān lǎo zhàng (досл. перевертати старі рахунки) – пригадувати минуле та інші.

Дослідник китайських гуаньюнюй Чень Гуанлі вважав, якщо дослідити етимологію гуаньюнюй, то за їх характерними ознаками переважна більшість відноситься до просторіччя (Cheng, 1994, с.3) Хоча даний вид фразеологізмів найчастіше зустрічається в розмовній мові, нерідко журналісти, письменники та політики використовують їх в своїх творах. У сучасній китайській мові гуаньюнюй широко використовується в основному для вираження улесливих намірів, висміювання і осуду людських вад або перебільшення будь-якого сенсу, тобто для передачі негативних відтінків в промові.

Сехоуоу (歇后语) є особливим різновидом фразеологізмів китайської мови, яку прийнято називати недомовками-іносказаннями. Для структурно-змістовної організації, даному виду фразеологізмів характерний двохчленний склад, вони утворені двома складовими, перша з яких є описовою частиною і представлена реченням, друга-алегоричною частиною, що є словосполученням або (значно рідше) невеликим реченням.

Розглядаючи змістовну сторону недомовок-іносказань, слід відзначити, що перша частина – це образний вислів (свого роду загадка, ребус) , ймовірність розуміння/відгадки якого мінімальна або ж взагалі не може бути правильно визначена. Друга частина, подібна до розгадки, розкриває сенс першої частини, додаючи до неї пояснення. Якщо перша і друга частини сехоуоу тісно взаємопов'язані між собою, і до того ж, сам вираз не набув досить широкого поширення, то другу частину можна опустити, урізати. Тепер стала зрозумілою поява терміну «мовлення з неповною кінцівкою» – він розкриває значення дефініції сехоуоу. Візьмемо до прикладу декілька сехоуоу, які широко вживаються в розмовній мові: 老太太咬呀 – 忘了没了 lǎo tài tài yǎo ya – wàng le méi le (досл. бабуся стискає зуби – забула, що немає) – забути про відсутність чого-небудь; 寒天喝冷水 – 点点在心头 hán tiān hē lěng shuǐ – diǎn diǎn zài xīn tóu (досл. в морозну погоду пити холодну воду, кожна краплина відчувається в серці) – закохатися в когось тощо.

Відповідно до певного контексту, значення цих недомовок-іносказань є досить зрозумілим і не вимагають коментарів. Згідно з теорією перекладознавства, повної відповідності між оригіналом і перекладом вдається досягти вкрай рідко. (Бреус, 2001, с. 9).

Суоу (俗语). Термін «суоу» або приказка, з'явився в китайській лінгвістиці порівняно недавно, в 60-х роках минулого століття. Суоу, як особливий тип фразеології, досі мало відомий серед іноземних китаїстів. Однак він стає все більш популярним в процесі міжкультурної комунікації. [Корнева].

Відсутність прямого повчального сенсу – ось що є основною відмінністю приказки від прислів'я. Даний вид фразеологізмів має певні характеристики: стійкість і в той же час гнучкість структури, приналежність до книжкового стилю. Китайські приказки наділені дотепністю, прихованим змістом і глибоким культурно-історичним підтекстом. Виділяють різні семантичні групи приказок, які характеризують:

1. Людини (її особистісні якості);
2. Суспільно-політичне життя;
3. Моральні поняття.

Суюй – це стійке поєднання слів, що характеризується метафоричністю і експресивністю. У потоці мови цей вид китайської фразеології виділяється відносно легко (в порівнянні з ченюй і сехоуоюй). Однак через нестійкість структури, їх переклад представляє особливу складність для перекладачів, оскільки китайські приказки є дуже образними фразеологічними одиницями.

Проведений аналіз приказок показав, що в основному переважають приказки восьмикомпонентного характеру, наприклад: 江山易改, 本性难移 *jiāngshān yì gǎi, běnxìng nán yí* – легше зрушити гори і річки, ніж змінити характер людини; 初生牛犊不怕虎 *chūshēng niúdú bú pà hǔ* – той, хто не має досвіду, не боїться нової справи; 初生牛犊不怕虎 *chūshēng niúdú bú pà hǔ* – стати хоробрим.

Янюй (谚语). Вважається, що прислів'я янюй – вирази, створені народом, мають просторічний характер і як правило відрізняються стійкістю структури і лаконічністю. Ці особливості відрізняють їх від пісень, ідіом ченюй і крилатих слів. Фразеологізми янюй включають в себе власне прислів'я та приказки, які відрізняються від інших народних висловів, зокрема, недоминок – іносказань в структурному відношенні і за змістом. Причому головною відмінністю є змістовний, повчальний, дидактичний характер прислів'їв (Войцехович, 2006, 48).

Говорячи про джерела походження прислів'їв і приказок, слід в першу чергу виділити живу розмовну мову, життєві спостереження людей, їх досвід і знання. Китайські прислів'я, так само як і прислів'я в інших мовах, є виразами народної мудрості, які втілюють і собі життєвий досвід народу. Прислів'я в лаконічній образній формі висловлюють суть і глибину різноманітних явищ, їх специфіку. Можна цілком виразно сказати, що в прислів'ях всебічно відбивається життя створив їх народу. Прислів'я – це носії інформації, що стосується історичних подій, давнього побуту, укладу суспільного і сімейного життя, вірувань, моралі, людських взаємин, взаємини людини з природою, виробничої діяльності тощо. Прислів'я відіграють важливу роль в житті народу, який створив їх. Вони служать свого роду керівними принципами діяльності громадської, виробничої, побутової і т. д. Прислів'я використовують для настанови і доручення, поради і застереження, для похвали і критики, для викриття і осуду, пояснення і виправдання своїх і чужих вчинків (Ветров, 2004, с. 115-117).

Фразеологізмам 谚语 характерні семантичні і синтаксичні єдності. Вони часто діляться на дві частини, іноді їх частини являють собою паралельні конструкції. Типовим для них є відсутність особових займенників (узагальнений характер), відсутність лексичних повторів. Китайські народні прислів'я завжди експресивні, в їх структурі завжди можна виділити різні форми алегоричної образності (порівняння, метафора, уособлення). В основному вони вживаються в усному спілкуванні, а також в літературно-художньому стилі, передаючи особливості мови персонажа. Так як і ідіоми 成语, вони поділяються на два типи: паралельної і непаралельної конструкції. Приклади прислів'їв яньюй непаралельної конструкції: 百闻不如一见 bǎi wén bùrú yī jiàn – краще один раз побачити, а не сто разів почути; 人生如朝露 rénshēng rú zhāolù – життя пролітає швидко. Паралельна конструкція: 挂羊头, 卖狗肉 guà yáng tóu, mài gǒuròu – обманювати; 不三不四 bù sān bù sì – ні риба, ні м'ясо.

Аналізуючи китайські фразеологічні одиниці, ми можемо дійти до певних висновків:

1. Основною трудностю перекладу фразеологізмів є різні способи їх виникнення, відмінності в метафоричній картині світу, які, в свою чергу, відображають спосіб життя і психологію китайського народу, а також стилістична диференційованість.

2. Способами подолання труднощів перекладу є: метод еквіваленту, дослівний переклад (калькування) і описовий переклад. Переклад

також може здійснюватися методом контекстуальної заміни, а саме за допомогою цілісного перетворення.

Таким чином, при перекладі китайських фразеологізмів на українську мову перекладачеві завжди необхідно гнучко мислити і шукати оптимальні способи перекладу, щоб донести до слухача істинний сенс, зберегти стилістичне забарвлення і емоційний зміст.

Висновки до розділу 1

Стилістика китайської мови сягає своїм корінням в поезику стародавнього Китаю. У далекі часи, ще до нашої ери, китайський народ вже намагався осмислити факти поетичної творчості, усвідомити природу окремих явищ літератури, дослідити об'єктивні властивості виразних засобів мови. Вивчення публіцистичного стилю китайської мови є важливим напрямком сучасної китаїстики. Починаючи з 1978 року, з часу початку проведення політики реформ і відкритості, інформаційна індустрія Китаю отримала великий поштовх для розвитку як в кількісному, так і в якісному плані. Газетні та журнальні статті є об'єктивними джерелами інформації про нові мовні явища, нову лексику, скорочення, неологізми сучасного Китаю. Саме тому дослідження мови преси необхідна умова для розвитку навичок перекладу публіцистичних текстів і для покращення методики викладання китайської мови.

Особливістю публіцистичного стилю є широке охоплення лексики літературної мови: від наукових і технічних термінів до слів буденної розмовної мови. Характерна особливість публіцистики полягає також в тому, що вона впливає не на одну людину, а саме на маси, на суспільство в цілому і на його окремі соціальні групи. У публіцистичному стилі значно сильніше, ніж в науковому, офіційно-діловому стилях, проявляється авторська індивідуальність. Однак в даному випадку автор проявляє себе не тільки як конкретна особистість (зі своїми неповторними особливостями), але і як представник суспільства, виразник певних соціальних ідей, інтересів і т. д. Існують різні способи і форми використання фразеологічних одиниць в публіцистиці.

Отже, фразеологічні одиниці активно впроваджуються в публіцистичний текст завдяки своїй образності, експресивності і метафоричності, що зазвичай привертає увагу людей. Фразеологізми китайської мови – втілення мудрості, а їх знання – показник освіченості й володіння мови. Саме тому вони не втрачають актуальності і активно вживаються не тільки в літературі, а й в живій розмовній мові.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИСЛІВ'ЇВ ТА ПРИКАЗОК В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Фразеологізми китайської мови мають свою національну своєрідність, завдяки чому пізнається спосіб життя, характер, культура, традиції китайського народу. Незнання тих чи інших реалій призводить до непорозуміння в мовленні, а найголовніше – ускладнює процес комунікації. Китайські фразеологізми – це готові поєднання слів, які зберігаються в мовній пам'яті тих, хто їх вживає. Описуючи певні звичаї, традиції, особливості побуту, історичні події та багато іншого, вони відбивають китайську національну культуру та менталітет.

Фразеологізми китайської мови приховують у собі велику кількість інформації про те, як на цей же світ дивилися наші предки, як вони вели свій побут, дотримувалися традицій та розвивали культуру. Вони доносять до нас народні перекази, що існують дотепер, легенди, оскільки багато фразеологізмів з'явилися саме завдяки повчальним історіям, якими наповнені давні твори китайських філософів. Вони вводяться в мову поряд з загальноприйнятими словами, регулярно і активно вживаються в мові всього населення. В Нашій роботі ми зосередили увагу на дослідженні вживання саме фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі, їх прагматичні та семантичні особливості.

Фразеологізми 谚语 тотожні поняттю «прислів'я», для більш точної характеристики слід провести порівняльний аналіз з іншими фразеологічними одиницями, дослідити історію їх формування, походження, тощо.

Кожен народ протягом багатьох століть накопичує життєвий досвід, щоб передати його своїм нащадкам. Ще до часів виникнення писемності, мудрі поради, настанови, цінні та тонкі спостереження за явищами природи, висновки щодо взаємин між людьми, їх звичаями та способом мислення передавалися від батьків до дітей у формі влучного короткого висловлювання, який легко запам'ятовувався. У китайській мові, як і в українській, є стійкі мовні звороти – прислів'я і приказки. Походження в них різне, проте функція цілком аналогічна –

стилістична. Слугують вони для надання мови певного стилю та емоційного забарвлення. Проаналізувавши особливості формування китайських прислів'їв, можна розділити їх на певні групи:

1. Формування в наслідок іноземного впливу. Як відомо, Китай – багатонаціональна держава, в ній проживає більше 56 етнічних груп, тому в китайських прислів'ях часто можна зустріти іноетнічні реалії, наприклад: 捷足先登 *jié zú xiān dēng* – той, хто йде швидко, зможе досягнути цілі (тибетське прислів'я).

2. Значний вплив на формування китайських прислів'їв мала релігія, а саме буддизм та даосизм: 不看僧面看佛面 *bu kan seng mian, kan fo mian* – якщо не робиш послугу монахині, зроби послугу Будді; 佛要金裝, 人要衣裝 *fú yào jīn zhuāng, rén yào yī zhuāng* – Будду слід покривати золотом, а людину – одягом; 农是百行本 *nong shì bai háng běn* – християнський труд – основа всього; 不受磨练不成佛 *bù shòu mó liàn bù chéng fó* – не пройшовши труднощі не станеш Буддою, та інші.

3. На формування прислів'їв впливав селянський побут: 放长线钓大鱼 *fàng cháng xiàn diào dà yú* (досл. Якщо закинете вудку далеко, тоді спіймаєте велику рибу) – якщо докласти старання та зусилля, зможеш досягнути успіху.

Культура Китаю знайшла свій відбиток у найбагатшому народному фольклорі – прислів'ях і приказках. У прислів'ях відображаються особливості характеру, побуту та світогляду талановитого та працелюбного китайського народу. Прислів'я та приказки були чудовою альтернативою збереження і передачі моральних цінностей, важливих для суспільного життя в ті часи, коли більшість населення не володіло писемністю. Будучи найважливішими культурними маркерами, китайські етнічні прислів'я не втрачають своєї актуальності. Часте вживання китайських прислів'їв у сучасній публіцистиці пов'язане з прагненням авторів висловити нерозривність зв'язку минулого та сьогодення, а також майбутнього в історії Китаю, повагу до традицій свого

народу. Маючи багатовікову історію, культура Китаю становить особливий інтерес для подальшого дослідження та вивчення в області культурології та фольклористики.

2.1 Методика аналізу функціонування фразеологізмів-янюй в китайському публіцистичному дискурсі

Для детального та точного аналізу вживання фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови, ми використали ряд методів.

Насамперед слід відмітити дискурс-аналіз. Ми розглядаємо дискурс-аналіз як сукупність взаємозалежних підходів до вивчення дискурсу – підходів, які передбачають не лише практики збору та обробки інформації, а й низку метатеоретичних та теоретичних припущень, а також систему принципів та методів дослідження. Даний метод спрямований на розуміння того, як мова використовується в реальних життєвих ситуаціях. У нашій роботі ми використовували дискурс-аналіз для детального опису основних характеристик, властивих фразеологізмам-янюй, їх відмінностей від інших фразеологічних одиниць.

Функціональний аналіз дає змогу дати характеристику функціональним можливостям мови та її елементів задля чіткого розуміння лінгвістичних процесів та структур. Даний метод був використаний для виявлення особливостей утворення фразеологізмів-янюй в сучасній китайській мові.

Структурний аналіз дає змогу дослідити мову як цілісну функціонуючу структуру, елементи та частини якої співвіднесені та пов'язані системою лінгвістичних відносин. В той час як, наприклад, описовий метод дає характеристику діючим у мові частинам та елементам, то структурному важливі відносини, зв'язки, залежності між ними. Даний аналіз був вибраний для надання

характеристики можливостям та способам функціонування фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови.

Порівняльний метод допомагає дослідити та описати мовну одиницю через її системне порівняння з іншими мовними одиницями з метою вивчення і пояснення її особливостей та специфічності. В нашій роботі даний метод аналізу виражався в порівнянні прислів'їв-янюй з іншими фразеологічними одиницями такими як приказки, ідіоматичні вирази та недовомки-іносказання.

Метод суцільної вибірки був обраний для коректного вибору фразеологічних одиниць з текстів публіцистичного стилю, їх перекладу та характеристики особливостей вживання.

Контекстуальний аналіз є типом дослідження, при якому враховуються ознаки контексту, а не тільки індивідуальні ознаки мовного явища. Контекстуальний аналіз використовувався для дослідження значень фразеологізмів-янюй в певних ситуаціях спілкування.

За допомогою вищеназваних методів, нам вдалось дослідити основні засади використання фразеологізмів-янюй в сучасній китайській мові, їх структурні та семантичні характеристики, специфіку вживання та відмінності від інших фразеологічних одиниць

2.2 Визначення ролі та особливостей фразеологізмів-янюй в китайській мові.

Відповідно до класифікації Ма Гофаня, фразеологізми 谚语 є еквівалентом поняття «прислів'я». У своєму дослідженні Го Шаоюй стверджував, що прислів'я – це результат реального людського досвіду. (Го Шаоюй, 1921, с. 112).

Анікін В. П. у своїй роботі «Російські прислів'я та приказки» трактує, що прислів'я – це короткий, стійкий, ритмічно організований образний вислів, що має здатність до багатозначного вживання у мові за принципом аналогії. (Анікін, 1988, с.11). Даль В.І. стверджує, що прислів'я – коротенька притча. Це –

судження, вирок, повчання, висловлене натяком і пущене в обіг, під карбуванням народності, вони зрозумілі та прийнятий усіма». (Даль 1984, с.7). Маючи багатовікову історію і переходячи усно від покоління до покоління, прислів'я стали одним зі способів спілкування для людей, варто зазначити, що вони різноманітно відображають практичний досвід життя нації, народну мудрість.

Прислів'я в китайській мові являють собою семантичні та синтаксичні єдності. Вень Дуаньчжен вважає, що прислів'я часто поділяються на дві частини, іноді ці частини є паралельними конструкціями. Типовим для них є відсутність особових займенників (узагальнений характер), відсутність лексичних повторів. Китайські народні висловлювання завжди експресивні, саме тому у структурі можна виділити різні форми алегоричної образності (порівняння, метафора, уособлення). В основному вони вживаються в усному спілкуванні, соціальному та літературно-художньому стилі, передаючи особливості мови персонажа. (Вень Дуаньчжен, 2004, с.1).

Окрім того Вень Дуаньчжен зазначає, що:

1. Безліч прислів'їв мають глибокий філософський зміст, вони є виразом мудрості китайської нації.

2. Деякі прислів'я висловлюють традиційні ідеї китайської нації, що стосуються різних сфер життя.

3. Прислів'я є результатом практики та досвіду народу, різних професій, мають функції передачі досвіду та навчання (Вень Дуаньчжен, 2004, с.3).

Як і фразеологічні звороти, китайські прислів'я за своєю структурою діляться на два типи: паралельні та непаралельні. Яньюй паралельної конструкції складаються з двох рівних синтагм, відокремлених один від одного комою. Вони засновані на кількісному, лексико-семантичному та граматичному паралелізмі, наприклад: 娘勤女不懶, 爹懶子好闲 niáng qín nǚ bù lǎn, diē lǎn zi hào xián – якщо мати трудолюбива, тоді і дочка теж; 男人无妻家无主, 女人无夫家无梁 nánrén wú qī jiā wú zhǔ, nǚrén wú fū jiā wú liáng – чоловік без дружини – дім без хазяйки,

дружина без чоловіка – дім без опори; 燕飞高, 天要好 yàn fēi gāo, tiān yào hǎo – ластівки літають високо – буде гарна погода. У янью непаралельної конструкції відсутні елементи, властиві янью паралельної конструкції, наприклад: 竭泽而渔 jiē zé ér yú – висушити ставок, щоб дістати рибу; 狡兔三窟 jiǎo tù sān kū – в хитрого зайця три нірки; 人穷犬也欺 – rén qióng quǎn yě qī бідну людину і собака ображає; 林不两虎 yī lín bù liǎng hǔ – в одному лісі не буває двох тигрів. Також слід зазначити, що китайські прислів'я є часто двохзначними, тобто мають і буквально, і переносне значення.

У передмові до «Великого словника прислів'їв» автор зазначає, що повчальність та передача знання – основна ознака прислів'я. За змістом він ділить паремії на 2 групи: перша група має ознаку описовості, до неї включають ідіоматичні вирази та недовомовки-іносказання. Друга група має ознаку повчальності та передачі знання, до неї включені лише прислів'я.

Вень Дуаньчжен зазначає, що система мови ділиться на 2 групи:

1. З погляду оповідальності, мова ділиться на мову виразів, мову опису та мову цитат. Мова виразів має ознаку повчальності та передачі знань, до неї входять всі прислів'я та частково фразеологічні звороти. Часто за допомогою описової мови виражаються образи людей та навколишнього середовища, або описуються особливості дії. До описової мови включаються всі ідіоматичні вирази та більшість фразеологічних зворотів. Мова цитат складається зі вступу та приміток. До неї входять недовомовки-іносказання

2. Друга група показує, що можна виділити фразеологічний зворот з описової мови за допомогою паралельної структури. Така структура має граматичне, семантичне і навіть фонетичне значення, наприклад: 入木三分 rùmù sān fēn – дійти до самої суті речей (Вень Дуаньчжен, 2004, с.3).

Прислів'я з давніх-давен до наших днів не тільки кількісно збільшуються, але й постійно змінюють свою семантику, відповідаючи новим умовам. З погляду комунікативної мети, всі прислів'я можна класифікувати як

репрезентативи, директиви, комісії, експресиви та декларативи. Мета репрезентативів – повідомляти чи затверджувати певне припущення, теорію чи стан, це можуть бути твердження і заперечення, інформування, оповіщення, тощо. Директиви мають на меті спонукання слухача робити або не робити що-небудь, припускають наявність у мовця відповідного бажання. До цього класу належать прохання, заборони, поради, інструкції, запрошення. Комісивний тип (мовець бере на себе обов'язок здійснити певний вчинок) включає в себе обіцянки, особисті пропозиції та гарантії. Експресиви виражають психологічний стан мовця, до них відносяться вибачення, подяки, співчуття, докори, подив, обурення. Декларативи – висловлювання, за допомогою людини здійснює свій вплив на навколишній світ, змінюючи його, до них входять заклики та гасла.

Вивчаючи джерела формування китайських прислів'їв, можна дійти до таких висновків:

1. Перш за все варто відзначити, що головним джерелом китайських прислів'їв та приказок є жива розмовна мова. Наприклад, вираз 自相矛盾 *zì xiāng māodun* – самому собі суперечити; 一见钟情 *yí jiàn zhōng qíng* – любов з першого погляду, тощо.

2. Іншим джерелом формування китайських прислів'їв була китайська література. Згодом вони втратили зв'язок із літературним джерелом: твір забувався, але сама фраза стала «народною». Наприклад: 入境问禁, 入国问俗 *rùjìng wèn jìn, rùguó wèn sú* (досл. Перетинаючи чужий кордон, запитай про закони, в'їжджаючи в чужу країну, запитай про звичаї) – не йди до чужого монастиря зі своїм уставом. Джерело походження даного прислів'я – «Книга обрядів».

3. Багато прислів'їв прийшли з давніх притч, де вони спочатку були представлені у вигляді лаконічного, ємного, влучного та повчального судження. Прикладом може слугувати історія про Лі Бо і стареньку жінку, яка намагалася

перетворити залізний прут на голку для вишивання: 只要工夫深, 棒磨成针 zhǐyào gōngfū shēn, bàng mó chéng zhēn (букв. Якби було старання, навіть залізний прут можна було б виточити і перетворити на голку) – терпіння і труд все перетруть.

Отже, провівши аналіз китайських прислів'їв-янюй, ми дійшли до висновку, що вони:

- мають паралельну та непаралельну конструкції;
- стосуються різних сфер людського життя;
- активно вживаються в розмовній мові з метою надання експресії;
- є результатом багатовікового досвіду та мудрості китайського народу;
- володіють стійкістю структури;
- мають і прямий, і переносний сенс.

2.3 Відмінність фразеологізмів-янюй від приказок, ідіоматичних виразів та недомовок-іносказань.

Прислів'я та приказки - це яскраве відображення національної культури, її самобутності та колориту. У них відбито народну мудрість, історія та світогляд народу, його звичаї, традиції, ціннісні орієнтири. Зазвичай під терміном «прислів'я» розуміють образний вислів, що має повчальний характер, який узагальнює різні явища життя, має форму закінченого речення (простого чи складного). Прислів'я характеризується наявністю повчального характеру і особливим ритміко-фонетичним оформленням. Під приказкою зазвичай розуміють образний алегоричний вираз, лаконічний за формою, який влучно визначає будь-яке життєве явище. Відмінність від прислів'я полягає у відсутності прямого повчального сенсу, приказка також не обов'язково має структуру закінченого речення.

Проаналізувавши та дослідивши роботи таких видатних учених як Войцехович І.В., Семенов А.Л., Чень Яфана, китайські прислів'я та приказки можна розділити на такі семантичні групи:

1. Прислів'я та приказки, що характеризують моральні поняття людини (уклад сімейного життя, моралі, людських взаємин і взаємини людини з природою): 远亲不如近邻 yuǎnqīn bùrú jìnlín – близький сусід кращий за далекого родича; 爱不是占有，是欣赏 ài bú shì zhàn yǒu, ér shì xīn shǎng – любов – це не володіння, а повага; 寸光阴一寸金，寸金难买寸光阴 yí cùn guāng yīn yí cùn jīn, cùn jīn nán mǎi cùn guāng yīn – час за гроші не купиш; 机不可失，时不再来 jī bù kě shī, shí bú zài lái – не втрачай шанс, навряд чи він ще раз з'явиться, та інші.

2. Прислів'я та приказки, що відображають застарілі погляди на світ (в негативному контексті): 内要聪明，外要痴 nèi yào cōng míng, wài yào chī dāi – слід бути розумним, а не прикидатися дурнем; 各人自扫门前雪，莫管他人瓦上霜 gè rén zì sǎo mén qián xuě, mò guǎn tā rén wǎ shàng shuāng – моя хата скраю – я нічого не знаю, тощо.

3. Прислів'я та приказки, що виражають ставлення до освіти та навчання: 活到老，学到老 huó dào lǎo, xué dào lǎo – вік живи, вік учись; 走不尽的路，读不完的书 zǒu bù jìn de lù, dú bù wán de shū – йди нескінченною дорогою, читаючи книгу, якій немає кінця.

4. Прислів'я та приказки, що характеризують особисті якості: 量小非君子，无毒不丈夫 liàng xiǎo fēi jūn zǐ, wú dú bù zhàngfū – дрібний душею – не благородна людина, лагідний – не чоловік; 乌龟笑鳖爬 wūguī xiào biē pá – сміятися над іншими, не помічаючи власних недоліків.

5. Прислів'я та приказки, що відображають суспільно-політичне життя: 大意失荆州 dàyì shī jīngzhōu – допустити серйозну помилку; 只许州官放火，不许百姓点灯 zhǐ xǔ zhōu guān fàng huǒ, bù xǔ bǎixìng diǎndēng (досл. сам п'є, а людей за пияцтво б'є) – недоброчинне понування, керування.

6. Прислів'я та приказки, які відображають життєву мудрість китайського народу: 愿得一人心，白首不相离 yuàn dé yī rén xīn, bái shǒu bù xiāng lí – якщо

хочеш, аби людина любила тебе – ніколи не кидай її; 人心齐，泰山移 rén xīn qí, tài shān yí – спільними зусиллями можна зрушити гори; 失败是成功之母 shībài shì chénggōng zhī mǔ – поразка – мати успіху; 三人一条心，黄土变成金 sān rén yì tiáo xīn, huáng tǔ biàn chéng jīn – якщо між трьома людьми панує мир, то навіть глину можна перетворити на золото.

При вивченні іноземної мови, ми часто плутаємо поняття «прислів'я» та «приказка», хоча між ними є різниця, хоча і не суттєва. Прислів'я це закінчене речення, в той час як приказка є лише красивою фразою чи словосполученням. Приказки – давній жанр народної творчості. Вони сягають своїм корінням у глибину століть. Багато хто з них з'явився ще до виникнення писемності. Згідно з концепцією китайських вчених, приказка – це стереотипна фраза, відома більшості населення, спеціальний вираз, що характеризується стислістю форми і глибиною думки.

Мещерякова М. вважає, що приказка – влучний образний вираз, який не несе в собі узагальнюючого сенсу, є не закінченим виразом, а лише його частиною. Приказка може бути частиною прислів'я, самостійним виразом, що надає мові виразності, а також запозиченням з літературного твору. (Мещерякова, 2000, с.3).

На думку дослідника Рибникової М.А., приказки – це поетична форма слова: метафора, порівняння, епітет, визначення, елемент судження, в той час як прислів'я – це закінчена думка, завершена думка. (Рибникова, 1961, с.16) Приказкою вважається стійке речення, тієї ж структури, що і прислів'я, але позбавлене дидактичного змісту. Якщо детально проаналізувати зв'язок прислів'я та приказки, то виявиться, що за будовою вони дійсно близькі, що і підкреслюється в визначеннях. Головна відмінність прислів'я від приказки полягає в тому, що прислів'я висловлює загальне судження, а приказка – судження часткового характеру.

Даль В.І. в своїй роботі також визначив відмінності між прислів'ями та приказками. Вчений стверджує, що прислів'я – це коротка притча, судження, повчання, приказка ж – крилата фраза, проте без судження та висновку (Даль, с. 1997, с.186) Жуков В.П. вважає, що прислів'я це короткі народні вислови закінченого синтаксичного типу, що володіють одночасно і прямим, і переносним сенсом, а приказки – тільки ті вислови, що сприймаються буквально (Жуков, 1968, с. 11)

Рубінчик Ю.А. зазначає, що прислів'я та приказки займають важливе місце серед жанрів народної творчості. Вони уособлюють істинно народні образи, традиції предків, звичаї, показують спосіб життя і мислення. Саме тому всі верстви суспільства в повсякденному та писемному мовленні користуються цими скарбами, збагачуючи і поглиблюючи при цьому свої думки, погляди та переконання. (Рубінчик, 1981, с.5)

В китайській мові ідіоматичними виразами прийнято називати фразеологізми ченьюй (成语). Китайські ченьюй – це стійкі лексико-синтаксичні одиниці сучасної китайської мови, які в короткій відточеній формі чотирискладових (найчастіше) ритмічних словосполучень, насичених архаїзмами, яскраво, жваво та виразно відображають різні поняття дійсності китайського етносу. Даний вид фразеологічних одиниць дані характеризуються явно вираженою специфікою (етимологічною, лінгвістичною, культурологічною), яка виділяє їх із загального ряду лексичних одиниць словникового запасу носія мови. Ченьюй на протязі багатьох століть побутують у мові, незмінно зберігаючи свою самобутню форму та яскраве національне забарвлення. Вони, як правило, відображають реалії китайської дійсності, що стосуються історії Китаю, літератури, філософії, етики та естетики.

У сучасній китайській мові ідіоматичні вирази широко використовуються в основному для вираження улесливих намірів, висміювання і осуду людських вад або перебільшення будь-якого сенсу, тобто для передачі негативних відтінків у мові (温端政, 1985, с.142). Барчукова К. В стверджує, що ідіоми – це стійке

фразеологічне словосполучення, побудоване за нормами давньокитайської мови, семантично монолітне, з узагальнено переносним значенням, що носить експресивний характер і функціонально є членом речення (Бурчукова, 2015, с.515).

Китайські лінгвісти Лю Чженцянь та Сін Мейпін у своїх спільних роботах відзначили, що всі ідіоми чен'юй складаються з двох частин, які семантично пов'язані на різних рівнях. На думку вчених, їх можна розділити на три категорії: паралельної, частково паралельної та непаралельної конструкції (曹聰孙, 1981, с.78).

Структурно-граматичні та лексичні особливості чен'юй обумовлені їх давньокитайським походженням. Зазвичай чотирьохслівна модель є оптимальною для ідіоматичних виразів. Як зазначає Войцехович І. В., саме у чотирьохзначному чен'юй вирішується завдання вираження глибини змісту шляхом використання мінімальної кількості мовних засобів (Войцехович, 2016, с.30). Невипадково у стародавні китайські твори – поетичні збірки та філософські трактати були включені чотирьохірогліфічні речення. Вони легко римувалися і, завдяки своїй простоті та ритму, передавалися з покоління в покоління, поступово перетворюючись на готові вирази – чен'юй.

Вчений Ветров П. П. у своїй роботі «Фразеологія сучасної мови» стверджує, що ідіоми чен'юй за лексико-граматичними ознаками поділяються на дві категорії: паралельної та непаралельної конструкції. (Ветров, 2004, с.51) Основним фактором, що підвищує виразність чен'юй паралельної конструкції, є використання синонімів, антонімів або слів, що входять в одну понятійну асоціацію, наприклад: 水落石出 shuǐ luò shí chū – таємне стане відомим. У цьому прикладі іменники 水 «вода» і 石 «камінь» відносяться до одного понятійного ряду явищ природи; дієслова 落 «падати» і 出 «з'являтися» позначають дії. Чен'юй непаралельної конструкції складаються з чотирьох, п'яти і більше морфем. На думку Горелова В. І., чен'юй непаралельної конструкції є

виразнішими в порівнянні з чен'юй паралельної конструкції. Так як, по-перше, в чен'юй даного виду допускається різноманітна синтаксична структура, а по-друге, їм характерний різноманітний лексичний склад (Горелов, 1979, с.192). Доволі часто вживаються граматичні засоби мови веньянь: підрядні сполучники 而 ér, показники атрибутивного зв'язку 之 zhī. Для вираження супротивних відносин одночасно вживається прислівник заперечення 不 bù і сполучник 而 ér. Наприклад, 不恶而严 bù è ér yán – бути не злим, а суворим, тобто добиватись поваги, не вдаючись до різкостей (Розенталь, 2001, с.599).

У складі чен'юй також використовуються антропоніми – іменники, що позначають ім'я людини. Джерелом багатьох антропонімів, що увійшли в чен'юй, були китайські класичні романи та релігійно-філософські притчі. Наприклад, 东施效颦 Dōng Shī xiào pín – (букв. Дун Ши хмурить брови) – сліпе наслідування. Отже, відповідно до структурно-граматичних особливостей чен'юй паралельної конструкції, основними засобами виразності в них виступають прийом паралелізму, лексичні і семантичні повтори, рима, а також використання синонімів та антонімів. Функції виразності чен'юй непаралельної конструкції обумовлені різноманітною синтаксичною структурою, що допускає вживання службових слів. Лексичний склад цього різновиду чен'юй більш різноманітний, у них міститься великий обсяг лінгвокраїнознавчої інформації.

Прислів'я та ідіоматичні вирази мають однакову форму, вони відрізняються лише за змістом. Прислів'я має ознаку повчальності та передачі знань, а ідіоматичний вираз цієї ознаки не має.

У сучасній китайській мові недововки-іносказання (сехоуой) широко поширені, як і прислів'я, приказки та інші фразеологічні одиниці. Термін «сехоуой» буквально означає «вираз з усіченою кінцівкою». Сехоуой – це народні крилаті вислови, які зустрічаються тільки в китайській мові, у споріднених з китайською, а також в інших східних та західних мовах аналогів немає. Сехоуой є закінченим судженням у формі речення. Воно зазвичай

складається із двох частин, перша частина – 譬喻 pìyù (іносказання), друга – 解答 jiědá (розкриття). Друга частина завжди розкриває зміст першої, наприклад: 木头脑瓜 – 四六不懂 mù tóu nǎo guā – sì liù bù dǒng (букв. дерев'яна голова – не розумієшся в цифрах чотири і шість – дурний, нетямущий та некмітливий). Характеризуючи функціональні відносини між першою та другою частинами недовомок-іносказань, можна стверджувати, що вони мають особливий характер, який відрізняється від інших складних речень, що функціонують у мові. Відносини між іносказанням та її розкриттям тотожні відносинам між загадкою та розгадкою до неї.

Слід зазначити, що сехоуоу можуть вживатися і в скороченому вигляді - без другої частини, яка тільки мається на увазі. Таке вживання передбачає, що вираз уже відомий всім, і навіть в неповній формі його зміст буде зрозумілий коректно. Вень Дуаньчжен стверджує, що недовомки-іносказання мають 2 частини:

1. За стилем: перша частина – вступ, друга частина – примітка;
2. За змістом: недовомці-іносказанням характерна описовість. Однак якщо забирається розділовий знак «—» від деяких недовомок-іносказань, то додається ознака, яка характерна прислів'ям янюй, а саме повчальність та передача знань. Наприклад: 兔子的尾巴—长不了 tùzǐ de wěibā—cháng bùliǎo – хвіст у кролика – короткий. Якщо прибрати розділовий знак «—», вийде 兔子的尾巴—长不了 – хвіст кролика короткий. З переносної точки зору дана недовомка-іносказання має відтінок іронізації, говориться про те, що час не стоїть на місці, і все хороше рано чи пізно закінчується.

Незважаючи на те, що деякі сехоуоу мають ознаку повчальності, це не є їх основною функцією, на відміну від прислів'я.

Висновки до розділу 2

Відповідно до класифікації Ма Гофаня, фразеологізми-янюй тотожні поняттю «прислів'я». Китайські прислів'я – криниця мудрості величного китайського народу. Китай – одна з найдревніших цивілізацій у світі, тому маючи багатовікову історію, прислів'ям характерний глибокий повчальний сенс. Їх мудрість виражає особливий погляд на світ та роль людини в ньому. І хоча вона були створені тисячі років тому, прислів'я досі можуть допомогти у житті кожному з нас і направити в потрібне русло не тільки наші помисли, але і вчинки.

Дослідивши теоретичні засади фразеологізмів-янюй, ми виявили закономірності їх вживання, походження та чинники, які впливали на їх формування, до цього ми можемо віднести релігійні уявлення китайського народу, а особливо даосизм та буддизм, іноземний вплив, так як в Китаї проживають люди більше 55 національностей, а також селянський побут. Більшість прислів'їв мають глибокий філософський зміст, вони виражають мудрість китайської нації. Прислів'я є результатом практики та досвіду народу, тому їх основна функціональна особливість – передача знань.

Прислів'я та приказки мають певні відмінності. Прислів'я – це стійкий народний вислів, який має функцію повчальності, в той час як приказка передає емоційне ставлення мовця до сказаного. Прислів'я є завершеним виразом, натомість приказка виступає у реченні в ролі словосполучення. Хоча дані фразеологічні одиниці часто плутають, все ж, ми дійшли до висновку, що вони відрізняються структурою та функціями.

Між ідіоматичними виразами та прислів'ями теж є значна різниця. Незважаючи на те, що вони мають однакову форму, вирази відрізняються за змістом. Прислів'я має ознаку повчальності та передачі знань, а ідіоматичний вираз цієї ознаки не має.

Сехоуюй, або недомовка-іносказання, складаються з двох частин, а саме з «загадки» та «розгадки» до неї. Вони часто використовуються в розмовній мові, мають експресивно-комунікативну функцію. Хоча часто даний вид

фразеологічних одиниць має повчальний характер, це не є їх основною функцією, на відміну від прислів'їв – в цьому і полягає їх основна відмінність.

Для детального аналізу було використано ряд методів: дискурс-аналіз (допис основних функцій та характеристик), порівняльний метод (задля порівняння фразеологізмів-янюй з іншими фразеологічними одиницями), контекстуальний аналіз (опис значення янюй в різних комунікативних ситуаціях), структурний аналіз (дослідження можливостей функціонування фразеологізмів-янюй в китайській мові) та метод суцільної вибірки, що передбачає коректний вибір фразеологізмів-янюй з текстів публіцистичного стилю.

Провівши детальний аналіз фразеологізмів-янюй, ми дійшли до висновку, що вони надзвичайно чітко та ясно відображають колорит, світогляд та життєву мудрість китайської нації. Їх вживання в розмові надає мові експресивності, та виразності.

Розділ 3.

ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ-ЯНЮЙ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Фразеологічні звороти значною мірою надають можливість людині висловити свою суб'єктивну думку щодо того, що коїться в світі. Так як однією з провідних функцій фразеологізмів є надання експресії, вони грають важливу роль в комунікативних процесах. Фразеологія та культура нерозривно пов'язані між собою. Ярцева В. Н. стверджує, що фразеологізми у тексті – показники мовної майстерності, кругозору журналіста. Власна думка автора може бути висловлена безпосередньо через використання фразеологічних одиниць, оскільки вони містять в собі оцінку (Ярцева, 1990, .с.52)

Китайські прислів'я – скарбниця життєвої мудрості народу. Історія, світогляд, традиції, побут, та досвід, який накопичувався сотнями років – все це відображається в китайських прислів'ях. Вживання прислів'їв в розмовній мові не тільки показує рівень володіння іноземною мовою, а й виражає обізнаність з культурними цінностями та етносом країни.

3.1 Семантичний аналіз фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови

На сьогоднішній день публіцистичний стиль характеризується високим ступенем динамічності розвитку, адже окрім функції інформаційного забезпечення людей, вони виконують задачу формування та переконання громадської думки. Так як основною особливістю є вплив на широкі маси людей, для реалізації мовного потенціалу нерідко вживаються фразеологічні одиниці. Прислів'я є яскравим художнім прийомом, вживання якого допомагає публіцистичним текстам зберігати виразність, неповторність, індивідуальність, але в той же час простоту і лаконічність.

Серед найбільш детальних класифікацій прислів'їв слід відзначити роботу Пермякова Г.Л., що побудована на основі трьох принципів: лінгвістичного, логіко-семіотичного та предметно-образного (Пермяков, 1978, с.214).

Специфіка жанрів публіцистичного стилю надзвичайно різноманітна, тому тематика фразеологізмів теж досить широка. Проаналізувавши функціонування прислів'їв в китайському публіцистичному дискурсі, ми дійшли до висновку, що більшість з них розділяються на певні семантичні групи:

1. Прислів'я що виражають патріотичний настрій китайського народу. До прикладу можна привести такі прислів'я: 吃一堑,长一智 chī yī qiàn, zhǎng yī zhì – падаючи, ми вчимося йти безпечно; 人逢喜事精神爽 rén féng xǐ shì jīng shén shuǎng – радість надихає людей; 可以共患难, 不可以共欢乐 kěyǐ gòng huànnàn, bù kěyǐ gòng huānlè – народ може розділити щастя, але не може розділити горе.

2. Прислів'я, що возвеличують цінність любові, дружби, згуртованості, взаємодопомоги та братерства, наприклад: 家有一老人, 如有一宝 jiā yǒu yī lǎo, rú yǒu yī bǎo – якщо вдома є стара людина, значить в домі є дорогоцінність; 患难见真知 huànnàn jiàn zhēnzhī – згуртування – це сила, а самоізоляція – знесилення; 爱不是占有, 是欣赏 ài bú shì zhàn yǒu, ér shì xīn shǎn – цінність любові полягає в повазі, а не в володінні; 广交友, 无深交

guǎng jiāo yǒu, wú shēn jiāo – друг для всіх – друг ні для кого; 隔岸观火 gé àn guān huǒ – бути небайдужим до чужого горя;

3. Прислів'я, що характеризують моральні принципи та поведінкові настанови, наприклад: 人要脸, 树要皮 rén yào liǎn shù yào pí – дереву потрібна кора, а людині – манери; 路遥知马力, 日久见人心 lù yáo zhī mǎ lì rì jiǔ jiàn rén xīn – сутність людини розкривається з часом.

4. Прислів'я, що виражають особисту оцінку мовця до ситуації (позитивну, негативну та нейтральну), наприклад: 几家欢喜几家愁 jǐ jiā huān xǐ jǐ jiā chóu – хтось щасливий, хтось печальний, горе одного – радість іншого; 驴粪蛋子表面

光 lúfèndànzi biǎomiànguāng – не все золото, що блищить; 人过留名, 雁过留声 éng guò liú míng, yàn guò liú shēng – людина після себе повинна залишати добру репутацію, як гуси, які пролетіли, залишають після себе крик; 说一不二 shuō yī bù èr – як сказав, так і буде; 开门揖盗 kāi mén yī dào – відкрити ворота та з поклоном зустрічати бандитів (пускати вовка до вівчарні), 见风转舵 jiàn fēng zhuǎn duò – діяти відповідно до ситуації, 坐而言, 不如起而行 zuò ér yán, bù rú qǐ ér xíng – під лежачий камінь вода не тече, тощо.

5. Прислів'я, які вказують на життєві труднощі, життєвий побут та досвід людей, наприклад: 窮则变, 变则通 qióng zé biàn biàn zé tōng – якщо ти бідний, зміниш і тоді зможеш добитись успіху; 见风转舵 jiàn fēng zhuǎn duò – змінюй тактику для того, аби обійти труднощі; 前怕狼后怕虎 qián pà láng, hòu pà hǔ – боятись вовка спереду, а ззаду тигра, стояти на місці через нерішучість;

6. Прислів'я, що возвеличують працьовитість, добротність та добропорядність: 天道酬勤 tiān dào chóu qín – працьовитість буде нагороджена з небес; 活到老, 学到老 huó dào lǎo, xué dào lǎo – вік живи, вік учись; 滴水穿石 dī shuǐ chuān shí – терпіння і труд все перетруть);

Отже, детально проаналізувавши вживання прислів'їв в публіцистичному дискурсі, ми розділили їх на 6 семантичних груп, значення яких найчастіше вживаються.

Прагматичні функції фразеологізмів-янюй в публіцистичному дискурсі сучасної китайської мови

Специфіка семантики та образності китайських прислів'їв в публіцистичному дискурсі підпорядкована прагматичним, культурологічним та когнітивним факторам. Прагматика китайських фразеологізмів-янюй диктує дотримання принципу їх доступності та зрозумілості. Прагматичні прагнення мовця зумовлюють обов'язкове згадування «китайської специфіки» цитованого

прислів'я, що служить своєрідним відсиланням до мудрості давньої цивілізації і таким чином ефектно та яскраво виражає аргументи та думки автора.

Отже прислів'ям в сучасному китайському публіцистичному дискурсі характерні такі функції:

1. Функція наголошення на певних комунікативно важливих аспектах.
2. Функція привернення уваги читачів/слухачів.
3. Функція спрощення та скорочення інформації.

Функція наголошення дає змогу виділити інформацію, яка, на думку автора, повинна бути засвоєна реципієнтами належним чином. Часто в швидкому потоці мовлення слухачам буває складно виділити конкретну інформацію, тому задля успішного засвоєння та запам'ятовування автор/мовець вдається до використання прислів'їв, що забезпечує максимальну концентрацію. Для акцентування уваги часто використовують такі прислів'я: 前车之鉴 qiánchēzhījiàn – чужа біда вчить; 熟能生巧 shúnéngshēngqiǎo – майстерність приходить з часом; 狐假虎威 hújiǎhǔwēi – використовувати силу інших для того, щоб добитись успіху самому; 打草惊蛇 dǎcǎo jīngshé – вивести нечесну людину на чисту воду, тощо.

Функція привернення уваги за своїми характеристиками має певну схожість до функції акцентуації, однак в них є певні розбіжності. Як правило, вона вживається на тлі нейтрального контексту і сама по собі привертає увагу своєю образністю, колоритністю та дидактичним сенсом. Така функція активізує увагу та пам'ять, створює умови для повноцінного сприйняття нової, невідомої інформації. До прикладу можна взяти такі китайські прислів'я: 恭敬不如从命 gōngjìng bùrú cóngmìng – покора – найкращий прояв поваги; 冷雨打不湿衣裳, 恶言不多伤心肠(lěng yǔ dǎ bù shī yīshang, è yán bù duō shāngxīn cháng) – холодний дощ не може намочити одяг, злі слова, хоч трохи, але ранять душу; 让人一步自己宽 ràng rén yībù zìjǐ kuā – робити поступки іншій людині – розширювати свою дорогу, тощо.

Функція спрощення та скорочення інформації характеризується мовною економією. Основною особливістю є використанням часто вживаних, популярних, всім відомих прислів'їв, що самі по собі несуть сенс, який може бути контекстуально актуальним. Наприклад: 画龙点睛 huàlóngdiǎnjīng – одним словом розкривати суть справи; 三言两语 sānyánliǎngyǔ – в кількох словах розказувати; 十全十美 shíquánshíměi – ідельний; посністю досконалий; 此地无银三百两 cǐ dì wú yín sān bǎi liǎng – повністю себе видавати, тощо.

Розглянемо ряд прислів'їв, що зустрічаються в китайських текстах публіцистичного стилю:

<p>1. 搬起石头砸自己脚 (bān qǐ shítou zá zìjǐ jiǎo)</p>	<p>Задуєш чужу свічку – обпалиш свої вуса. По дурості шкодити самому собі, самому потрапити у вириту для іншого яму.</p>
<p>2. 同床异梦 (tóngchuángyìmèng)</p>	<p>Сон на одній подушці, коли сняться різні сни.</p>
<p>3. 枪打出头鸟 (qiāng dǎchū tóu niǎo)</p>	<p>Пташку, яка висовує голову, вбивають першою.</p>
<p>4. 人怕出名猪怕壮 (Rén pà chūmíng zhū pà zhuàng)</p>	<p>Першою вбивають свиню, яка повна, а людину, яка неординарна. Прислів'я 3 та 4 еквівалентні за значенням і часто використовуються в публіцистичному дискурсі з наміром вмовляння людей стримувати себе.</p>
<p>5. 指鹿为马 (zhǐlùwéimǎ)</p>	<p>Вказуючи на оленя, називати його конем, тобто не розрізняти правильне від неправильного.</p>

6. 暗室捉黑猫，难矣，
况猫不在彼室乎 (rén pà chūmíng
zhū pà zhuàng)

7. 前人栽树，后人乘凉
(qián rén zāi shù, hòu rén
chéngliáng)

8. 王婆卖瓜，自卖自夸
(wáng pó mài guā, zìmàizìkuā)

9. 千里之行，始于足下
(qiānlǐ zhī xíng, shǐ yú zúxià)

10. 入乡随俗(rù xiāng suí
sú)

11. 突如其来 (tū rú qí lái)

12. 半途而废(bàn tú ér fèi)

13. 不经一事，不长一智

(Bù jīng yīshì, bù cháng yī zhì)

14. 不入虎穴，焉得虎子
(Bù rù hǔxié, yān dé hǔ zǐ)

Важко знайти чорну кішку в темній кімнаті, особливо коли її так немає.

Нехай нащадки насолоджуються прохолодою в тіні дерев, посаджених їхніми предками. Гідно оцінювати результати того, що вже зроблено.

Продавець гарбузів ніколи не скаже, що вони гіркі.

Шлях у десять тисяч лі починається з першого кроку. Дане прислів'я є істиною в усіх сферах, адже для досягнення бажаного результату потрібно знати з чого почати.

В'їжджаючи в чужу країну – підтримуйте чужі закони.

Звалитись як сніг на голову, неочікувано з'явитись.

Зупинитися на половині шляху, не доводити до кінця.

Без досвіду немає мудрості, вчитись на власних помилках.

Якщо не ввійдеш у лігво тигра, то як же дістанеш тигрнят (хто не ризикує, той не п'є шампанське).

15. 坐井观天
(zuò jǐng guān tiān)
Сидіти в колодязі та спостерігати за небом (дивитися зі своєї дзвіниці; не бачити далі власного носа).
16. 万事起头难
(wàn shì qǐ tóu nán)
У всіх справах важкий початок (найважче – це почати).
17. 风无常顺, 兵无常胜
(fēng wú cháng shùn, bīng wú cháng shèng)
Човен не може весь час плисти за вітром, армія не може весь час перемагати. Слід завжди бути готовим до труднощів та негараздів, які можуть виникнути.
18. 自作自受 (zì zuò zì shòu)
Що посієш, те й пожнеш. Кожен має те, на що заслужив.
19. 授人以鱼不如授人以渔
(Shòu rén yǐ yú bù rú shòu rén yǐ yú)
У довгостроковій перспективі краще навчити людину робити щось, ніж зробити це для неї самотійно. Давати людині рибу – це не те саме, що вчити людину рибалити. Якщо дати людині рибу – вона буде ситою один день, а якщо людину рибалити – вона буде ситий все життя.
20. 山雨欲来风满楼
(shān yǔ yù lái fēng mǎn lóu)
Насувається злива в горах, і весь терем продувається вітром (над кимось згустилися хмари, слід чекати біди)
21. 不作死就不会死
(bù zuō sǐ jiù bù huì sǐ)
Якщо нічого не робиш – не помреш. Це означає, що якщо ви не робите дурні речі, вони не зможуть вам зашкодити.

22. 一寸光阴一寸金，寸
金难买寸光阴 (yí cùn guāng yīn yí
cùn jīn, cùn jīn nán mǎi cùn guāng
yīn)

23. 人心齐，泰山移
(rén xīn qí, tài shān yí)

24. 花有重开日，人无再少年
(huā yǒu chóng kāi rì, rén wú
zài shào nián)

25. 失败是成功之母
(shībài shì chénggōng zhī mǔ)

26. 万事俱备，只欠东风
(wàn shì jù bèi, zhǐ qiàn dōng
fēng)

27. 常将有日思无日，莫
将无时想有时
(cháng jiāng yǒu rì sī wú rì, mò
jiāng wú shí xiǎng yǒu shí)

28. 学而不思则罔，思而不
学则殆

Час – гроші, а за гроші час не
купиш. Якщо люди згуртуються, то й гору

Тайшань пересунуть. Дружною
роботою можна досягти вершин.

Квіти можуть зацвісти знову, але
людина ніколи не матиме можливості
знову стати молодію. Не витрачайте час
даремно.

Поразка – мати успіху. Не
зіпсувавши справи, майстром не станеш.

Все підготовлено, не вистачає лише
східного вітру (відсутність однієї з
найважливіших умов виконання плану).

Коли ви багаті, думайте про
бідність, але не думайте про багатство,
коли ви бідні. Це прислів'я вказує, що
ощадливість – найкраща політика:
будьте скромними, навіть маючи великі
статки, і не мрійте про багатство,
зводячи кінці з кінцями. Слід працювати
та бути економним.

Вчитися і не розмірковувати –
значить нічому не навчитися,
розмірковувати і не вчитися – означає
йти небезпечним шляхом.

(*xué ér bù sī zé wǎng, sī ér bù xué zé dài*)

29. 有理走遍天下，无理寸步难行

(*yǒu lǐ zǒu biàn tiān xià, wú lǐ cùn bù nán xíng*)

30. 路遥知马力，日久见人心

(
lù yáo zhī mǎ lì, rì jiǔ jiàn rén xīn)

31. 三人一条心，黄土变成金

(*sān rén yì tiáo xīn, huáng tǔ biàn chéng jīn*)

32. 大处着想，小处着手

(*dà chù zhuó xiǎng, xiǎo chù zhuó shǒu*)

33. 吃一堑，长一智

(*chī yī qiàn, zhǎng yí zhì*)

Якщо закон на вашому боці ви можете вирушити будь-куди; без цього ви не зможете зробити крок. Доброчесність проведе вас через будь-які труднощі, тоді як без неї ваша справа буде приречена на крах від самого початку

Сила коня пізнається далекою дорогою, а серце людини — часом.

Коли у трьох чоловік однастайність, то навіть глину можна перетворити на золото.

Слід зберігати спільну мету у полі зору під час повсякденних завдань. Це прислів'я радить нам завжди тримати загальну ситуацію в голові і бути далекоглядними, поки ми зайняті повсякденними справами.

Кожна невдача робить нас сильнішими та мудрішими.

34. 不能一口吃成胖子
(bù néng yīkǒu chī chéng gè pàngzi)
Не можна погладшати від одного ковтка (щоб чогось домогтися, треба наполегливо працювати).
35. 只要功夫深，铁杵磨成针
(zhǐ yào gōng fū shēn, tiě chǔ mó chéng zhēn)
Якщо ви достатньо багато працюєте, то зможете навіть стерти залізний стрижень до розміру голки. Терпіння і труд все перетруть. Завжди бути наготові.
36. 前怕狼，后怕虎
(qián pà láng, hòu pà hǔ)
Здобувати урок з помилок минулого в настанову на майбутнє.
37. 惩前毖后
(chéng qián bì hòu)
Одним вистрілом вбити двох завців.
38. 一石二鸟
(yī shí èr niǎo)
Покірно терпіти лихо (несправедливість), не противитися злу.
39. 逆来顺受
(nì lái shùn shòu)
Закінчити війну миром, змінити ситуацію на краще.
40. 化干戈为玉帛
(huà gān gē wéi yù bó)
Пригноблена армія, що бореться з відчайдушною мужністю, обов'язково переможе.
41. 哀兵必胜
(āi bīng bì shèng)
Одна посмішка може стерти мільйон турбот.
42. 一笑解千愁
(yī xiào jiě qiān chóu)
Добра слава краща, за добру міну.
43. 美名胜过美貌
(měi míng shèng guò měi mào)

44. 大智若愚
(dà zhì ruò yú)
45. 捷足先登
(jié zú xiān dēng)
46. 逆境出人才
(nì jìng chū rén cái)
47. 事实胜于雄辩
(shì shí shèng yú xióng biàn)
48. 不善始者不善终
(bù shàn shǐ zhě bù shàn zhōng)
49. 龙腾虎跃
(lóngténg hǔyuè)
50. 路遥知马力, 日久见人心
(lù yáo zhī mǎ lì rì jiǔ jiàn rén xīn)
51. 穷则变, 变则通
(qióng zé biàn biàn zé tōng)
52. 百闻不如一见 (bǎiwén bùrú yījiàn).
- Велика мудрість подібна до дурості
(про розумних освічених людей, які не вміють або не хочуть себе показати).
- Ті люди, які йдуть швидко – найпершими досягають цілей.
- В Важкі часи народжуються величні люди.
- Факти переконливіші за всякі слова.
Краще самотійно переконатись, аніж вірити чуткам
- Поганий початок – поганий кінець.
Що посієш, те й пожнеш.
- Як дракон злітає, так тигр стрибає
(здійснити славне діяння; зробити корисну справу)
- Подолавши довгу відстань, ти пізнаєш витривалість коня, а через довгий час ти дізнаєшся, що в людини в серці.
- Якщо ти бідний, змінися – і ти досягнеш успіху.
- Краще один раз самотійно побачити, аніж 100 разів почути.

53. 世上无难事，只怕有心人 (shì shàng wú nán shì, zhǐ pà yǒu xīn rén).

54. 现在的一切如果无法让你满意，那么试着改变你的做法 (xiàn zài de yí qiè rú guǒ wú fǎ ràng nǐ mǎn yì , nà me shì zhe gǎi biàn nǐ de zuò fǎ).

55. 骑虎难下 (qí hǔ nán xià)

56. 想要成功就要学会放弃 (xiǎng yào chéng gōng jiù yào xué huì fang qì)

57. 欲速则不达 (yù sù zé bù dá)

58. 请教别人一次是5分钟的傻子，从不请教别人是一辈子的傻子 (qǐngjiào biérén yīcì shì 5 fēnzhōng de shǎzi, cóng bù qǐngjiào biérén shì yībèizi de shǎzi)

59. 师父领进门，修行在 (shīfu lǐng jìnmén, xiūxíng zài)

У цьому світі немає нічого непереборного для рішучої людини

Якщо тобі не подобається те, що ти получаєш, зміни те, що ти робиш.

Важко злізти, неможливо зупинитися, немає шляху назад, загнати себе в безвихідь.

Щоб добитись успіху слід навчитись відмовлятись.

Якщо женешся за швидкістю – нічого не досягнеш.

Той, хто поставив запитання – є дурнем 5 хвилин; той, хто не запитав – залишиться дурнем назавжди.

Вчителі відчиняють двері. Ви входите сам. Все залежить тільки від людини.

60. 不怕慢, 就怕停 (bùpà màn, jiù pà tíng)
Єдине чого ми повинні боятися – це повної зупинки. Прислів'я нагадує нам, що повільний прогрес – це все ж таки прогрес. Іншими словами: рух-життя.
61. 未 雨 绸 缪 (wèiyǔchóutóu)
Бути готовим до чогось заздалегідь.
62. 能载舟, 亦能覆舟 (shuǐ néng zài zhōu, yì néng fù zhōu)
Вода може не тільки нести човен, але й втопити його. Слід довіряти людям з пересторогою.
63. 骑驴找马 (qí lǘ zhǎo mǎ)
Їздити на ослі, думаючи про коня. Планувати щасливе майбутнє.
64. 也要马儿好, 也要马儿不吃草 (yě yào mǎ ér hǎo, yě yào mǎ ér bù chī cǎo)
Хочеш мати доброго коня, але не хочеш годувати його сіном. Не мати бажання прикладати достатньо зусиль до отримання бажаного результату
65. 一厢情愿 (yī xiāng qíng yuàn).
Бути повним ентузіазму, але не мати змоги щось зробити.
66. 自己动手丰农足食 (zìjǐ dòngshǒu fēng nóng zú shí).
Люди, які самостійно працюють, добре живуть.
67. 不知足者, 富贵亦忧 (bùzhīzúzhě, fùguì yì yōu)
Та людина, яка не знає міри, і в багатстві буде відчувати себе

68. 君子之交淡如水，小人之交甘若醴。

(jūnzǐ zhī jiāo dàn rú shuǐ, xiǎorén zhī jiāo gān ruò lǐ)

69. 买卖靠算计，种田靠早起。

(mǎimài kào suànjì, zhòngtián kào zǎoqǐ)

70. 十指有长短

(shízhǐ yǒu chángduǎn)

71. 强将手下无弱兵。

(qiángjiàng shǒuxià wú ruòbīng)

72. 击石原有火，不击乃无烟。

(jī shí yuán yǒu huǒ, bù jī nǎi wú yān)

73. 没有调查就没有发言权。

(méiyǒu diàochá jiù méiyǒu fāyán quán)

нещасливою. Потрібно цінувати, те що маєш, прагнучи до нових висот.

Стосунки між благородними людьми прості, як вода. Стосунки між підлими людьми нудкі, як солодке вино.

В торгівлі головне вміти правильно рахувати, а в землеволодінні – вдосвіта прокидатись.

Є десять пальців: одні довгі, інші короткі. Сенс даного прислів'я полягає в тому, що всі люди різні. Не потрібно рівняти себе до інших, кожен з нас є індивідуальним та неповторним.

Сильний полководець не має слабких солдат.

Стукни об кремінь – здобудеш вогонь, а не вдариш – і диму не отримаєш. Потрібно докласти багато зусиль аби отримати бажаний результат.

Хто не досліджував, той не має права висловлюватись

74. 要想人不知，除非己莫为。(yào xiǎng rén bùzhī, chūfēi jǐ mò wèi.)

75. 学好千日不足，学歹一日有余。

(xué hǎo qiān rì bù zú, xué dǎi yī rì yǒu yú)

76. 不看僧面看佛面。

(bù kàn sēng miàn kàn fó miàn)

77. 文官宜不爱钱，武官宜不惜死。

(wénguān yí bù ài qián, wǔguān yí bùxī sǐ)

78. 小不忍则乱大谋。

(xiǎo bùrěn zé luàn dà móu)

79. 疑人莫用，用人莫疑。

(yí rén mò yòng, yòng rén mò yí)

80. 有理服众人。

(yǒulǐ fú zhòng rén)

81. 养儿防老，积谷防饥。(yǎng er fánglǎo, jī gǔ fáng jī)

82. 花无百日红

(huā wú bǎi rì hóng)

Якщо хочеш, аби люди не знали про твої вчинки – не здійсниюй їх.

Тисячі днів мало, щоб навчитися доброму; одного дня достатньо, щоб навчитися поганому.

Не дивись на обличчя монаха, дивись на обличчя Будди.

Чиновнику не належить любити гроші, офіцерові не слід боятися смерті.

Нестача витримки псує велике починання

Якщо сумніваєшся в людині, не давай їй роботи. Дав роботу – довіряй їй.

Якщо правда на твоєму боці – ти завжди будеш правий.

Виростиш сина – уникнеш нещасної старості, запасешся зерном – уникнеш голоду.

Квітка не цвіте 100 днів. Все хороше рано чи пізно закінчується.

83. 皇帝有钱难买万岁。
(huángdì yǒu qián nán mǎi wànsuì)
Навіть імператор за свої гроші не може купити 10 тисяч років життя.
84. 水退石头在，好人不
说坏。(shuǐ tuì shítou zài, hǎorén bù
shuō huài)
Вода йде – скеля залишається,
наклепом репутацію хорошої людини не
зіпсувати.
85. 腐木不可以为柱，卑
人不可以为主。
(fǔmù bù kěyǐ wéi zhù, bēirén
bù kěyǐ wéizhǔ)
Гниле дерево не годиться на
підпори, підла людина не годиться бути
начальником.
86. 成则为王，败则为
寇。(chéng zé wéi wáng, bài zé wéi
kòu)
Успіх робить людину королем, а
невдача – розбійником.
87. 害眼害鼻子，害人害
自己。(hài yǎn hài bízi, hài rén hài
zìjǐ)
Завдаєш шкоди оку – шкодиш і носу,
шкодиш людям – шкодиш і собі.
88. 虚心使人进步，骄傲
使人落后。
(xūxīn shǐ rén jìnbù, jiāo'ào shǐ
rén luòhòu)
Скромність допомагає прогресу, а
зверхність призводить до відставання.
89. 水太清则无鱼，人太
谨则无智。
(shuǐ tài qīng zé wú yú, rén tài
jǐn zé wú zhì)
В прозорій воді риба не водиться,
надто обережна людина не назбирає
мудрості.
90. 单枝易折，多枝难
断。
Одну гілку зламати легко, багато гілок
– важко. Сенс полягає в тому, що для

(dān zhī yì zhé, duō zhī nán duàn)	отримання бажаного результату людям слід діяти разом.
91. 山中无大树，茅草欲称王。	Якщо в горах немає великих дерев, то й трава хоче, щоб їй поклонялися.
(shānzhōng wú dà shù, máocǎo yù chēng wáng)	
92. 观其友，知其人。 (guān qí yǒu, zhī qí rén)	Хочеш дізнатись більше про людину – подивись на її друзів.
93. 宁吃少年苦，不受老来贫。 (níng chī shàonián kǔ, bù shòu lǎo lái pín)	Краще труднощі в молодості, аніж бідність в старості.
94. 错过银钱犹之可，错过光阴无处寻。	Втрачені гроші можна повернути, втрачений час – ніколи.
(cuòguò yínqián yóuzhī kě, cuòguò guāngyīn wúchù xún)	
95. 不义之财，如汤泼雪。	Нечесно зароблені гроші – сніг, на який ллється вода.
(bù yì zhī cái, rú tāng pō xuě)	
96. 说话说与知音，送饭送与饥人。	Якщо маєш слова – говори тому, хто розуміє, якщо є їжа – віддай бідному.
(shuōhuà shuōyǔ zhīyīn, sòngfàn sòngyǔ jīrén)	
97. 慎于思而敏于行。 (shèn yú sī ér mǐn yú xíng)	Думай повільно, працюй швидко.

<p>98. 吃多无滋味，话多不值钱。(chī duō wú zīwèi, huà duō bù zhíqián.)</p> <p>99. 一树果子，酸甜不等。(yī shù guǒzi, suān tián bù děng)</p> <p>100. 无火不生烟 (wúhuǒ bù shēngyān)</p>	<p><i>Коли їж все поспіль – перестанеш розрізняти смаки, коли говориш все поспіль – слова стають пустими.</i></p> <p><i>На одному дереві ростуть плоди і кислі та солодкі. Прислів'я дає нам зрозуміти, що всі люди різні: бувають і добрі, і погані.</i></p> <p><i>Немає диму без вогню.</i></p>
---	---

Отже, провівши детальний аналіз прислів'їв, що часто вживаються в публіцистичному стилі, ми можемо стверджувати, що їх основними прагматичними функціями є: наголошення та акцентування на певних комунікативно важливих елементах, привернення уваги читачів/слухачів, а також функція спрощення і скорочення інформації.

Висновки до розділу 3

Прислів'я є одним із основних засобів підвищення виразності та експресії не тільки в усному мовленні, але й в публіцистиці. Для досягнення поставлених комунікативних цілей у текстах публіцистичного стилю автори повинні вміти вибирати найбільш точні у сенсовому відношенні мовні засоби, ситуативно доречні і максимально виразні, а також з орієнтацією на масових адресатів. Прислів'я у текстах даного стилю допомагають реалізувати комунікативні установки, оскільки вони мають здатність образного уявлення ситуації.

Провівши детальний аналіз вживання прислів'їв в публіцистичному стилі, ми створили їх класифікацію на семантичні групи: прислів'я що виражають патріотичний настрій китайського народу, прислів'я, що возвеличують цінність любові, дружби, згуртованості, взаємодопомоги та братерства, прислів'я, що

характеризують моральні принципи та поведінкові настанови, прислів'я, що виражають особисту оцінку мовця до ситуації (позитивну, негативну та нейтральну, прислів'я, які вказують на життєві труднощі, життєвий побут та досвід людей, прислів'я, що возвеличують працьовитість, добродієність та добродієність.

Прислів'я – перлини спадщини китайського народу. Вони не тільки відображають життєву мудрість, накопичену за багато століть, а й виконують певні прагматичні функції, такі як : функція наголошення на певних комунікативно важливих елементах, функція привертання уваги читачів/слухачів та функція спрощення і скорочення інформації. В результаті аналізу 100 прислів'їв ми дійшли до висновку, що їх колоритність та самобутня неповторність надають експресії текстам публіцистичного стилю, що в свою чергу привертає увагу реципієнтів, покращує зосередженість та сприяє кращому запам'ятовуванню.

ВИСНОВКИ

Прислів'я – яскравий прояв творчості народу, в них, як у зерні, закладено всі аспекти культури, світогляду та менталітету. У них проявляються мудрість і дух нації, а знання прислів'їв та приказок тієї чи іншої крани сприяє не тільки вільному знанню мови, але й кращому розумінню способу мислення та характеру народу. За допомогою прислів'їв можна швидко і просто зрозуміти абсолютно іншу картину світу, життєві цінності та традиції чужого народу, оскільки прислів'я виступають не тільки як джерело народної мудрості, кодекс поведінки, прикраса мови, але і як носій наборів інформації.

Дослідження функціонування фразеологічних одиниць у текстах різних стилів спрямованості представляють значний інтерес для лінгвістики. Жива, розмовна мова впливає на користування фразеологізмами в публіцистиці, але з іншого боку, саме усні форми текстів публіцистичного стилю, такі як радіопередачі та телепередачі, друковані видання та цитати з популярних фільмів є джерелами для формування нових фразеологічних одиниць. Можна стверджувати, що прислів'я відповідають духу часу та відображають настрій сучасності. Творче застосування прислів'їв чи приказок розширює межі авторської думки, дозволяє уникати штамів, дає ефект новизни, переосмислення, надає «родзинку» всьому тексту.

Основною функцією публіцистичного стилю є вплив на широкі маси людей, він охоплює лексику літературної мови: від наукових і технічних термінів до слів буденної розмовної мови. Фразеологізми, зокрема прислів'я, активно впроваджуються в публіцистичний текст завдяки своїй образності, експресивності і метафоричності, що зазвичай привертає увагу людей. Для детального опису ми використовували дискурс-аналіз, порівняльний аналіз, контекстуальний, структурний а також функціональний.

Провівши ретельний аналіз вживання прислів'їв в публіцистичному стилі, ми створили їх семантичну класифікацію, до неї входять 6 категорій: 1) прислів'я що виражають патріотичний настрій китайського народу; 2)

прислів'я, що возвеличують цінність любові, дружби, згуртованості, взаємодопомоги та братерства; 3) прислів'я, що характеризують моральні принципи та поведінкові настанови; 4) прислів'я, що виражають особисту оцінку мовця до ситуації (позитивну, негативну та нейтральну); 5) прислів'я, які вказують на життєві труднощі, життєвий побут та досвід людей; 6) прислів'я, що возвеличують працьовитість, доброчесність та добропорядність.

Проаналізувавши китайські прислів'я за їх прагматичними функціями, ми виділили такі групи 1) функція наголошення; 2) функція привернення уваги; 4) функція скорочення та стиснення інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анікін В.П. (1988). *До мудрості сходинка*.
2. Барчукова К. В.(2015). *Фразеологія в китайській мові. Молодий учений*.
3. Беляєвоа А. А. (1989). *Естетика* / за ред. Освіта.
4. Бреус Є.В. (2001). *Основи теорії та практики перекладу з російської на англійську*.
5. Ветров П. П. (2004). *Класифікація ідіом сучасної китайської мови («путунхуа») на підставі виділення семантичних полів .Китайське мовознавство. Ізолювальні мови: 12 Міжнародна конференція / РАН Інститут мовознавства*.
6. Виноградов В.В. (1986). *Про основні типи фразеологічних одиниць у російській мові*. Москва: Наука.
7. Войцехович І. В. (2006). *Практична фразеологія сучасної китайської мови*.
8. Го Шаоюй. (1921). *Вивчення прислів'їв*. № 12
9. Горлова В.В.(1992). *Фразеологізми як виразності на сторінках газет*. №5.
10. Григор'єва, О. Н. (2003). *Публіцистичний стиль у системі функціональних різновидів*.
11. Гусейнова, Т.С. (1996). *Трансформація фразеологічних одиниць як засіб реалізації газетної експресії*. Вип. 23
12. Даль В.І. (1897) *Прислів'я російського народу: Збірник прислів'їв, приказок, промов, прислів'їв, чистомовок, примовок, загадок, повір'їв*. Москва.
13. Донецьких Л.І., Кара Н.В. (1974). *Деякі умови функціонування образних засобів публіцистики (на матеріалі статей Писарева Д. І.)* . Нариси з російської мови та стилістики. Кишинів.
14. Дудік П.С. (1964). *Про характер словосполучень у мові преси. Про культуру мови: Збірник статей*. Наукова думка.

15. Жигулев, А.М. (1965). *Російські народні прислів'я та приказки вид. Московський робітник.*
16. Жуков В.П. (1968). *Словник російських прислів'їв та приказок.* Москва.
17. Завгородня Л. (2001). *Мовний стереотип і словесний штамп у мові газет.* Культура слова. Випуск 57-58.
18. Казакова О.А., Малервейн С.В., Райська Л.М., Фрік Т.Б. (2009). *Стилістика та літературне редагування: навчальний посібник.* Томськ.
19. Клушина Н.І. (2003). *Стилістика публіцистичного тексту.* Москва.
20. Ковшова М. Л. (2017). *До питання культурної референції прислів'їв (на матеріалі російських прислів'їв з образами одягу).* Т. 8.
21. Кожин М. Н. (1983). *Стилістика російської мови.* Вид. Просвітництво
22. Корнева А. М. (2014). *Фразеологізми як відображення світоглядної та культурної різниці між сходом та заходом: Росія, Захід, Схід: діалог культур.* Зб. статей Першої Міжнародної молодіжної науково-практичної конференції. Томськ.
23. Костомаров В.Г. (1971). *Російська мова в газеті.* Вид. Московського університету.
24. Кривенко Б.В. (1993). *Фразеологія та газетна мова.* Російська мова. – 1993. №3.
25. Кунін А.В. (1972). *Фразеологія сучасної англійської.* Москва. Міжнародні відносини.
26. Люй, Шусян. (1987). *Передмова до «Великого словника китайських приказок».* №3.
27. Майданова Л.М. (1987). *«Стилістичні особливості газетних жанрів».* Свердловськ.
28. Мещерякова М. (2000). *Література у таблицях та схемах.* Вид. Домашній репетитор.
29. Пермьяков Г.Л. (1978). *Основи структурної пареміології.* Москва.

30. Розенталь Д. Е. (2001). *Словник-довідник лінгвістичних термінів*. Вид. Астрель.
31. Рубінчик Ю. А. (1981). *Основи фразеології перської мови*. Вид. Наука.
32. Рибнікова М. А. (1961). *Російські прислів'я та приказки*. Вид. АН СРСР
33. Солганік Г.Я. (1996). *Стилістика російської*. Вид. Дрофа.
34. Солганік, Г. Я. (1980). *Мова та стиль засобів масової інформації та пропаганди*. Вид. Моск. Ун-ту,
35. Фемщина В. П., Горохов Ю. Є. (1988). *Російські прислів'я, приказки та крилаті вирази. Лінгвістичний словник*. Вид. Аспект Прес.
36. Харліцький М.С. (1975). *Вживання фразеологізмів у газетній мові*. Автореферат. Москва.
37. Ярцева В.М. (1990). *Лінгвістичний енциклопедичний словник*. Москва.
38. Cheng Guanley (1999). *Chinese guanyunyu*. Shanghai Literature and Art Publishing House.
39. Mieder W. (1994). *The Wisdom of Many: Essays on the Proverb*. Garland Publishing.
40. 振前, 邢梅萍。(2003)。四字格成语的音韵对称与认知。语言教学与研究。
41. 振前, 邢梅萍。(2000)。汉语四字格成语语义结构的对称性与认知。世界汉语教学。第 1 期。
42. 封晨。(2011)。汉语成语的类型及可译性研究。黑河学刊。黑河。№ 8。30 - 32 页。
43. 张斌。(2002)。新编现代汉语。上海：上海复旦大学出版。582 页
44. 曹聪孙。(1981)。现代汉语俗语初探。天津师范学院报。6 期 78-81 页。
45. 武占坤。(1983)。词汇。上海教育出版社。180 页
46. 温端政。(1985)。谚语，北京，商务印书馆。142 页。

47. 邵敬敏。(2002)。现代汉语通论. 上海：上海教育出版社. 180 页。
48. 金智然。(1997)。试论汉语俗语的特征. 北京语言大学硕士论文. 56 页.。
49. 张谊生。(2001)。现代汉语副词研究. 学林出版社。
50. 毛帅梅, 罗晓语。(2014)。现代汉语副词性语素论析. 湖南科技大学学报. 第 17 卷 第 3 期。

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДОВІДКОВОГО ХАРАКТЕРУ

1. Готлиб О. М. (2019) Китайсько – російський фразеологічний словник.
2. 叶芳来 俄汉谚语俗语词典 Фанлай Е. (2005). *Російсько – китайський словник прислів'їв.*

PE3IOME

语言是了解我们周围世界的主要工具。在所有国家，语言和文化都是非常紧密地交织在一起的。语言与人类社会生活的方方面面息息相关，了解周边文化在语言学习中起着重要作用。短语是中国语言不可分割的一部分，它浓缩了人民的民俗、生活和世界观。短语的重要性表现在它能够积累几个世纪以来对世界的认知经验，并将这种经验不仅传递给一个语言文化社区的新生代，也传递给其他文化的代表，这在一定程度上允许扩大他们对现实的认知前景。中国是一个拥有数千年历史的国家，而汉语被认为是最古老和最神秘的语言之一。中国的短语是过去遗留下来的，其中的民族文化成分清晰可见。几十个世纪以来，正确使用短语的知识和能力一直是中国文化的一个指标。

公共主义风格的特点是它能够通过大众传媒影响普通大众。新闻文体的功能特点决定了其情感评价的饱和度，其中短语单元被赋予了创造必要的情感性的优先角色之一。在现代汉语的公共主义话语中使用短语单元的话题在今天很有意义，因为媒体对人的心态的形成有直接影响。

研究的主题是现代中国公知话语中 yanirui 短语单元的实用功能。

本研究的目的是研究现代汉语新闻话语中的 yanirui 短语单元的语用功能。

研究材料是从新闻风格的文本中选取的语词单元

研究方法。研究方法是由工作的目标和目的决定的，它具有综合性的特点。为实现目标，采用了以下研究方法：一般科学方法，包括描述、分析和推理。该描述包含了对在测试公共主义风格时使用这种类型的短语的基本理论基础的解释。此外，在选择和使用语言材料时，还使用了语言学观察和语言学解释的方法。

所得成果的科学性在于：提炼了现代汉语中公知话语概念的基本精髓；突出了现代汉语中使用阳春白雪短语单元的基本特点

在乌克兰汉学中，第一次描述了现代汉语的公共主义话语中，“谚语”这个短语的实用功能。